

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. november 17.

bb. 1. december 15: próbaut a szentendrei hév margit-hídi szakaszán - helyzetjelentés a margit híd budai hidfőjénél folyó munkálatokról

1 -don/e zs -cz

1972. november 17.

gordon judit, az mti munkatársa jelenti:

a szentendrei hév margit-hídi állomásának építői a munkálatok látványosabb szakaszához érkeztek: a föld alatt és a felszínen most „öltöztetik”, vonják be márvánnyal az ujonnan emelt falakat, s helyezik végleges helyükre a hév-állomás még hiányzó kellékeit. a császár fürdőtől nyíló föld alatti alagútban a hidépitő vállalat gyors munkájának eredményeként már csaknem két hónapja a vasutépítők dolgoznak: fektetik, rögzítik a sinszálakat. a munkafolyamatot a következő napokban gépesítik: várhatóan november 20-ától csatasorba állítják azt az ugynevezett aláverőgépet, amely a vágányok alá szállított zuzott kővet „rendezi el”, a sínfektetés után műszeres vizsgálatnak vetik alá az új vágányzónát, hogy érzékeny készülékkel is meggyőződjenek a sinszálak pontos összeillesztéséről, rögzítéséről.

mint petik ernő, a hidépitő vállalat építésvezetője elmondta, a munkálatok a terv szerint haladnak. az első hév-vonatok a kéreg alá vezetett pályán december 15-én indulnak próbautra. a startig az építőknek is fokozott együttműködésre, a különböző munkafolyamatok összehangolására van szükség. az alvállalkozók a szocialista szerződésben rögzített ígéretüket tartják: a fel szabadult munkaterületeket egymásnak adják át, illetve együtt dolgoznak a kijelölt szakaszokon.
/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1. /december 15...folyt./e.

a föld alatti munkanelyen például a vágányfektetőkkel közösen fogtak szerszámot a budapesti közlekedési vállalat és a villanyszerelőipari vállalat szakemberei is: ők a felsővezetékét, illetve a világító lámpatesteket szerelik.

a felszínen ugyancsak jó tempóban dolgoznak az építők: az állomás arcúata körvonalaiban már kirajzolódott. a hídfő alatti félkör alakú állomástérben az országos szakipari vállalat munkásai ugynevezett cehalin-anyaggal /műanyag és olajfesték keverékkel/ vonják be az állomás mennyezetét. a peronokat és az oldalfalakat a kőfaragók burkolják. a világítótestek szerelése szintén megkezdődött. az impozáns utaselosztóter mozgólépcsője kiállta a kétnapos próbát: a szerelők jelesre vizsgáztak. a vilamosmegállókhoz felvezető két fix-lépcsősor ugyancsak elkészült, jelenleg burkolásukat végzik.

a margit-hídi munkálatok méreteit jól érzékelteti néhány adat: a kijelölt szakaszon 130 000 köbméter földet mozgattak meg, 26 000 négyzetméternyi, illetve 35 000 négyzetméternyi területen végeztek zsálozást, illetve szigetelést, 20 000 mázsa vasat és 30 000 köbméter betont használtak fel.

a hatalmas földmunka a margit híd és környékének felszíni tömegközlekedését érzékenyen érintette és érinti. az autóbuszok elterelt útvonalon közlekednek. az utépítők az egyik utpályát már elkészítették, a másikat várhatóan az év végéig befejezik. a híd környékén sétányt is kialakítanak. /mti/

---

bb. 2. Sipálya épül a bakonyban

vid/e ká -cz

1972. november 17.

a bakonyban - az eplény közelében lévő almáshegyen - ifjúsági sipályát építenek. a mintegy 2 km hosszú, nagy lejtésű sipálya építését az idén nyáron kezdte meg a schönherz zoltán sportszövetség és az a téli idényre készül. a sipályához tartozó ródi versenypályát zircen építik fel. a tervek szerint az idén már a bakonyi sipályán tartják az uttorók téli olimpiáját /mti/

- 2 -

v
bb. 3. tit előadások budapestről, a 100 éves nagyvárosról; a szovjet állam megalakulásának 50. évfordulójáról

i nn/gk/e zs -cz

1972. november 17.

a tit budapesti szervezeténél elkészítették azoknak az előadássorozatoknak a tematikáját, amelyek budapest születésének 100., petőfi születésének 150., illetve a szovjetunió létrejöttének 50. évfordulójához kapcsolódnak.

a tit budapesti szervezetének történéssel az üzemekben, intézményekben „budapest, a 100 éves nagyváros,” címmel tartanak majd ismertetőket a római kor fővárosi emlékeiről, a török-világ pest-budai történetéről, budavár visszavételének históriájáról, a reformkori pest-buda alakulásáról, budapest születésének körülményeiről. képet adnak arról, milyen szerepet töltt be a magyar főváros kulturális életünkben; bemutatják a tanácsköztársaság fővárosát, szólnak a felszabadulás niteles történetéről, s nem utolsósorban budapest jövőjéről.

egy másik sorozatot petőfi emlékének szentelnek, s ebben irodalmárok, pedagógusok tájékoztatják a közönséget a reformkori irodalomról és politikáról, petőfinek a szabadságharcban elfoglalt helyéről.

„a szabaddá lett népek örök szövetsége,” címmel több előadástól álló sorozat foglalkozik a szovjetunió létrejöttének jelentőségével. az első rész - „népek börtönéből szabad népek hazája,” címmel - a szovjetunió kialakulásának történelmi-politikai feltételeit elemzi. a további előadások a szovjet köztársaságok katonai szövetségének küzdelmét követik nyomon. „autonomia vagy föderáció?,” címmel a szovjet köztársaságok 1921-22-es helyzetéről hallhatnak ismertetést az érdeklődők. történelmi körképek foglalkoznak többek között a szovjetunióban élő nyelvrokonaink helyzetével.

a szocialista brigádok számára a tit történelmi szakosztálya klubfoglalkozást is ajánl. „a hallgató kérdez - a történész válaszol,” címmel. ennek keretében egy-egy ország, vagy történelmi kor problémáit tárgyalhatják meg a hallgatók szakképzett előadók közreműködésével. a kisz budapesti bizottságával közösen városnéző programokat is szerveznek. a fiatalok ellátogathatnak a budai hegyekre, aquincumba, megismerkedhetnek budapesttel a fürdő- és sportvárossal, a jelentősebb egyetemekkel, a peremkerületekben épült új városnegyedekkel. felkereshetik a vár emlékeit, a városligetet, óbudát, a budapesti történelmi múzeumot, a várbarlangot, a hadtörténelmi intézetet, a nősök terét, stb. /mti/

- 3 -

MA

bb. 4. magyar kondenzátorok dél-amerikában

1 hz/tr/e ie la

1972. november 17.

50 000 dollár értékben adott el elektrolit kondenzátorokat az elektromodul elektrotechnikai alkatrészkereskedelmi vállalat az argentin corte and cia cégnek a buenos aires-i magyar héten. a magyar ipar nemrégiben lezajlott argentinai bemutatkozásán nagy sikert arattak a magyar elektrotechnikai alkatrészek és akusztikai berendezések. az elektromodul tíz magyar alkatrészgyár és három nagy akusztikai berendezést gyártó cégünk - az orion, a videoton és a budapesti elektroakusztikai gyár - termékeit mutatta be. a kiállítást meglátogató szakemberek körében a nagy tételben vásárolt, világszinvonalon álló, korszerű elektrolit-kondenzátorokon kívül nagy érdeklődést keltettek az idén piacra került csuszópotméterek és a korszerű magyar sztereo hangfalak is. a magyar gyártmányok nagy sikerére jellemző, hogy a most megvásárolt tételen kívül jövőre újabb 50 000 dollár értékű szerződés megkötésére nyílt lehetőség.

a most megnyíló délamerikai piac nagy lehetőségeket biztosít az elektromodul által exportált, ma már világhírnévnek örvendő elektrotechnikai alkatrészeknek és akusztikai berendezéseknek. a vállalat ugyanis rendszeresen szállít magyar alkatrészeket és berendezéseket a szocialista országokon kívül a fejlett elektrotechnikai iparral rendelkező tőkés országokba, így nyugat-németországba, angliába és franciaországba is. a magyar áru minőségét dicséri, hogy a philips cég uralta benelux államokban is használják a magyar elektrotechnikai alkatrészeket. rendszeres vásárlónk spanyolország és nemrégiben törökországban írtak alá 25 000 dollár értékű szerződést. magyar gyártmányú sztereohangfalak ezreit exportáltuk az igen igényes egyesült államok-beli, kanadai és szovjet fogyasztóknak és magyar kapcsolókkal, kondenzátorokkal, ferrittal és csatlakozókkal működik ma már számos ismert márkájú rádió, tv-készülék és számítógép is. /mti/

-.-.-

- 4 -

bb. 5. rangos évvégi hangverseny-program

1 r6/gg/e sz6 -cz

1972. november 17.

az év hátralévő részében számos világhírű hangszeres és énekművész látogat hazánkba. arkagyij szevidov fiatal szovjet zongoraművész a fertődi interfórumon tűnt fel, elsősorban a romantikus zongorairodalom ihletett tolmácsolójaként. mostani hangversenykörútja során budapesten haydn, csajkovszkij és szkrjabin művei mellett két reprezentatív szonáta: liszt h-moll szonátája és prokofjev 7. zongoraszonátája alkotja műsorát december 3-án, vasárnap este a zeneakadémia kistermében.

kiyoshi shomura fiatal japán gitárművész. budapesti bemutatkozása december 17-én, vasárnap délelőtt lesz a zeneakadémia kistermében, ahol bach, sor, de falla, villa-lobos és mások műveit adja elő.

závodszky zoltán operaénekes november 25-én a zeneakadémia kistermében schubert: a téli utazás című dalciklusát tolmácsolja. „az énekszó”, című dalsorozat a filharmonia ünnepi kodály hangversenyének legjelentősebb összeállítását. a magyar népzene több mint félszáz népdal-feldolgozása és kodály zoltán műdalai hangzanak el három hangversenyen, november 19-én, 26-án és december 12-én a zeneakadémia kistermében. kiváló dalénekesek és nemzetközi versenyeken feltűnt új tehetségek - andor éva, csajbók terézia, sziklay erika, gregor józsef, fülöp attila és miller lajos - adják elő a magyar zene történetének e klasszikus értékű és szépségű alkotásait. kodály zoltán születésének 90. évfordulóján, december 16-án, szombaton este ünnepi hangverseny lesz a zeneakadémia nagytermében. a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarát ferencsik jános vezényli. közreműködik réti józsef, a magyar rádió és televízió énekkara és gyermekkara. a kodály-est műsorában a háry jános szvit és a psalmus hungaricus mellett ferencsik jános a cappella műveket vezényel. /mti/

-.-.-

- 5 -

bb 6. megőrzik az utókornak a népi építészeti dél-alföldi emlékeit

vid/kz/rj -cz

1972. november 17.

a változó falusi életformával fokozatosan átalakul a dél-alföldi falvak és tanyák épületeinek külső képe. tartós, egészséges, nem egy helyen fürdőszobás lakások készülnek az egykori nádfedeles, kisablaku épületek helyett. a régi népi építészeti értékeknek számítók, s még meglévő házakat a közelmúltban felkutatották és lefényképezték a szegedi móra ferenc múzeum néprajzzal foglalkozó munkatársai. a szeged-alsóvárosi házak fából összeállított napsugaras oromdiszítéséről, a tápéi oszlopokra épített, ezek között sárral tapasztott ugynevezett csómpölyeges házakról, a még fellelhető néhány alföldi szélmalomról, az évszázados makó környéki vakolatdiszítéssel oromzatokról egyaránt készültek felvételek. megőrizték az egykori gabonás hombárokat, a szentes környékén található kerek ólakat, más különleges tanyai melléképületeket. fénykép őrzi annak az egyik mórahalmos környéki tanyának képét, amelyet ácsolt ablakaival, ajtóival, szelemenes tetőszerkezetével a szentesi szabadtéri múzeumban kívánják majd felépíteni. a múzeum néprajzi anyaga között őrzött sokszáz fényképfelvétel közül most a szegedi bartók béla művelődési központban mintegy negyvenet kiállításon mutatnak be. /mti/

--

bb 7. milyen lesz az esztergomi várnegy?

vid/ká/rj -cz

1972. november 17.

néhány hónappal ezelőtt hirdették ki annak a tervpályázatnak az eredményét, amelyet az esztergomi vármúzeum és a várnegy építészeti kialakítására, a következő 10 év legjelentősebb hazai múzeumi beruházására hirdettek meg. a bírálóbizottság egyetlen pályamunkát sem talált önmagában alkalmasnak a kivitelezési dokumentáció elkészítésére, de 9 tervet díjazott. a legjobb tervet a művelődésügyi minisztérium és a központi múzeumi igazgatóság - az érdekelt vállalatok bevonásával - újból megvitatta, és úgy döntött, hogy zalaváry lajos kollektívájának pályamunkáját tekintik alapnak, ehhez adaptálják a többi díjazott terv legjobb ötleteit.

/folyt.köv./

↑A

- 6 -

bb. 7. / milyen lesz ... 1. folyt.rj

a kivitelezési tervek készítésére a közti kapott megbízást. feladatukat megkönnyíti, hogy éppen az a tervezőcsoport készíti majd el, amelynek pályamunkája a beruházás alapját képezi. a terv az adottságokhoz igazodik, s főként a meglévő épületeket nasznosítja. a kivitelezési tervet még a jövő év első felében elkészítik, hogy az építkezést is megkezdhesék 1973-ban.

a mintegy százmillió forintot igénylő rekonstrukció nemcsak hazai, de nemzetközi szempontból is nagyjelentőségű. a várnegyen áll ugyanis az ország egyik legértékesebb műemléki együttese. /mti/

--

bb. 8. hogyan utaztak hajdan? - prágai közlekedési kiállítás budapestben

i/ro/ápá/rj szó - cz

1972. november 17.

a magyar-csendszlovák kulturális munkaterv keretében a prágai nemzeti technikai múzeum kiállítást rendez a közlekedési múzeumban.

a „hogyan utaztak hajdan?„ című nagysikerű kiállítás prága és luzern után budapestben is a múzeumlátogatók elé kerül a jövő hónapban. a prágai kiállítás arra az időszakra nyújt visszpillantást, amikor a mai modern közlekedés alapjai kialakultak.

a közlekedéstechnika fejlődésével, a régi kereskedelmi gyalogutak műutakká, vasutakká, az eknos-szekerek korszerű közlekedési eszközökké fejlődtek. a szárazföld és a víz után az ember a levegőt is meghódította. a történelmi visszpillantásról a grafikus ábrázolások, metszetek, korabeli térképek mellett járműmodellek, eredeti járművek és egyéb tárgyak is segítséget nyújtanak a látogatók számára. különösen érdekesnek ígérkeznek az eredeti tárgyak: közöttük a középkori vándor botja, ugyanúgy megtalálható mint a xix. század végéről származó léggömb-kosár vagy a társaskocsi s korunk tömegjárműve a gépkocsi, amelynek több őstípusa is látnató lesz.

a kiállítás december 2-án nyílik a közlekedési múzeumban. /mti/

--

NA

- 7 -

bb. 9. szkita-kelta közös temetkezőhelyet tártak fel muhi község határában

vid/ká/rj -cz

1972. november 17.

ez év tavaszán kezdődtek az újabb ásatások a borsod megyei muhi község határában lévő ugynevezett kocsmadombon. a régészek figyelmét az keltette fel, hogy gulyás albert helyi lakos kertjében, ásás közben, különböző cseréptöredékek, dárdahegy és egy bronz kard került a felszínre. a vizsgálatok megállapították, hogy a kard ugyan kelta eredetű, de hüvelyének delfines díszítése szkita hatásra utal.

a muhi kocsmadomb nem először ad munkát a régészeknek. 1930-ban és 1937-ben már végeztek ott ásatásokat, s akkor huszonnégy szkita sirt tártak fel. az újabb leletek alapján nellebrano magdolna, a miskolci nerman otto muzeum régésze, újra „vállalóra fogta”, a hajdani népek egykori telephelyét, s meglepő felfedezésre jutott.

az ásatások során tizenöt sirt tárt fel. ezekben hamvasztásos temetkezés mellett nyújtott és zsugorított helyzetű csontvázakat egyaránt talált. a zsugorított temetkezés jellegzetesen szkita, míg a hamvasztásos egyértelműen kelta temetkezési szokásra utal. a sírok nem elkülönítve, hanem rendszertelenül, egymás mellett helyezkednek el. a kelták nyugatról, a szkíták keletről jöttek, így az a feltevés alakult ki, hogy itt, a sajó és a tiszta kiönteiseiből kiemelkedő dombon a két népcsoport egy időben együtt élt.

a feltárt sírokból gazdag leletanyag került elő. az egyik női sírból kiemelt kelta csontváz nyakrészén bronzból készült, vésett díszítésű nyakpercet találtak, amely láncsal kapcsolódott a válldíszekhez. alsókarját valamint lábszárát karperecek díszítették. mellette két, feketére égetett szinte teljesen épen maradt agyagtálat találtak.

a sírok szomszédságában még régebbi, mintegy ötezer éves rézkoritelep maradványai is napfényre kerültek.

a szkita-kelta „egymás mellett élés”, régészeti relytélyének tisztázására az ásatásokat jövőre folytatják. /mti/

NA

--

- 8 -

bb. 10. új anyagok a csomagolóiparnak

i/bé/gg/rj ie la

1972. november 17.

új, korszerű csomagolóanyagok gyártását kezdte meg a hungária műanyagfeldolgozó vállalat. selyempapírnál erősebb, tejfehér színű, najszálvékony polietilén fóliát készítenek, amely níglenikusan védi a különböző élelmiszereket. az ugynevezett papírfóliából jövőre már 1500 tonnányit állít elő a gyár.

a modern csomagolás másik eszköze lesz a zsugorfólia, amely hőkezelés után ráfeszül az árura és légmentesen védi azt. a kereskedelem igényeitől függően a következő évben már 2-3 ezer tonnányit állítanak elő belőle. /mti/

--

bb. 11. magyar kerámia-kiállítás prágában

i/nn/rj szó, -cz

1972. november 17.

a magyar-csehszlovák kulturális munkaterv alapján kedden a prágai fragner-galériában magyar kerámia-kiállítás nyílik. a tárlaton az utóbbi két-három év mintegy 150 legjelentősebb kerámikus munkájával mutatkoznak be a csehszlovák fővárosban művészeink. gádor istván, gorka géza és kovács margit alkotásai mellett a fiatalabb nemzedék munkáit is megtekinthetik majd az érdeklődők. a kiállítás megnyitására és rendezésére romvári ferenc művészettörténész és majoros jános kerámikusművész prágába utazott. /mti/

--

bb. 12. kneb vizsgálat a népművelésre fordított anyagi eszközök felhasználásáról

i/bc/mm/rj zs -cz

1972. november 17.

a központi népi ellenőrzési bizottság vizsgálatot indít annak megállapítására, hogy a különböző forrásokból, így az állami költségvetésből a vállalatok, a szövetkezetek részesedési, illetve kulturális alapjából származó, kulturális célokat szolgáló pénzeszközök hogyan szolgálják az üzemi dolgozók és a helyi lakosság közművelődési igényeinek kielégítését. a felmérés kiterjed arra is; az anyagi eszközök felhasználását meghatározó döntésekben kifejezésre jutnak-e azok a központi elképzelések, amelyek egy-egy településen belül arra ösztönöznek, hogy az anyagi eszközöket a tanácsokkal, vagy az egyéb szervekkel koordináltan használják fel.

/folyt.köv./

- 9 -

NA

bb. 12. / kneb vizsgálat... 1. folyt./rj

a vizsgálat az 1970-72-es éveket öleli fel, s kiterjed egy-egy településen belül működő állami, tanácsi, szövetkezeti vállalatok, ipari és mezőgazdasági termelő és értékesítő szövetkezetek, valamint a közművelődési intézmények kulturális jellegű tervező, gazdálkodó tevékenységére, a tanácsok irányító, koordináló munkájára. a közművelődési intézmények körében a szorosabb értelemben vett népművelési feladatokat ellátó klubkönyvtárakban, művelődési házakban, központokban, a művelődési otthon jellegű intézményekben, a közművelődési könyvtárakban és a tit területi szerveinél gyűjtjenek tapasztalatokat, adatokat az összesítéshez a népi ellenőrök.

a vizsgálat jelentős abból a szempontból is, hogy az új tanács-törvény alapján a lakosságot érintő közművelődési feladatok ellátásában, irányításában, koordinálásában növekedett a tanácsok önállósága, s rendeződött, hogy egyes szinteken - község, járás, megye - milyen jellegű feladatokat kell elsősorban megoldani. a közművelődés irányítása, szervezése, a közművelődési intézmények sokoldalú társadalmi feladatainak ellátása csak akkor lehet eredményes, ha tartalmaz kapcsolatot, tervszerű együttműködés alakul ki egyfelől a szakszervezetek, valamint más tömegszervezetek, másfelől a gazdálkodó szervek, az üzemek, a vállalatok, a szövetkezetek között.

a vizsgálat elsősorban a községek közművelődési problémáit igyekszik feltárni. a vizsgálati egységeket, a településeket a megyei népellenőrzési bizottság jelöli ki. a kellő reprezentáció biztosítására a vizsgálat megyénként legalább három-négy járásra, azokon belül pedig 4-5 községre terjed ki. /mti/

--

- 10 -

bb 13. állandó jellegű kiállításon mutatják be az ózdi iparvasut száz éves történetét

vid/ká/ny -cz

1972. november 17.

az ózdi kohászati üzemek gyártörténeti bemutatóháza új kiállítási teremmel gazdagodott, amely ózd közlekedéstörténetét tárja a látogatók elé. száz esztendeje annak, hogy bányász és borsodnádasd között megkezdtek a keskenynyomtávú vasutvonal építését. az évfordulóra számos dokumentumot, régi térképeket és tárgyi emlékeket gyűjtöttek össze. így - többek között - az ózd-borsodnádasdi vasúttársaság szolgálati szabályzatát, az 1869-ben tervezett vasúti pálya eredeti térképét, az első ózdi vasútállomás fényképét, a gyár területén használt kilenc fős vasúti sín egy-egy darabját, a hajdani vasutasok ruháit, munkaeszközeit, valamint az 1870-ben bécsben gyártott vonóvezetékes mechanikai vasúti állító berendezést. a gyár nyugdíjasai és kisz fiataljai elkészítették a karu-bányát és ózdot összekötő lóvasút makettjét, az első gőzmozdony és teherkocsi, valamint az 1908 óta egyfolytában üzemelő fogaskerekes pályát kicsinyített mását./mti/

--

bb 14. védetté nyilvánították a bakony egyik kimerült bauxitbányáját

vid/ká/ny -cz

1972. november 17.

a sümeg melletti darvastónál egy volt külfejtésű bauxitbányát természetvédelmi területté nyilvánítottak. a bányában a bauxit vasoxiddal együtt fordult elő. a csaknem 20 hektár nagyságú védett terület néhol 40 métert meghaladó mélységű. a volt bauxitlencse oldalán az élénkszinű bányarétegek tökéletesen felismerhetők és kitűnően alkalmasak az évmilliók földréteg szabadtéri bemutatására.

az országos földtani intézet és a bakonyi intéző bizottság célja, hogy a területet kirándulónellyé fejlessze. ezért mind a bányában, mind a völgy peremén pihenőket, kilátóhelyeket, ligeteket alakítanak ki és gyalogutakat építenek. a volt bánya köré a tájra jellemző növényeket telepítenek./mti/

--

-11-

7.55/ny *He 930*

bb 15. hat utánpótlás a keleti főcsatornába

vid/ká/ny -cz

1972. november 17.

az őszi nagy lehalászás befejeztével gazdag utánpótlást kapott a debreceni környéki horgászok kedvelt helye, a keleti főcsatorna és a hortobágy folyó. a hajdusoboszlói halászati termelőszövetkezet saját nevelésű ivadékaiból a csaknem száz kilométer hosszú mesterséges folyóba nusz, a hortobágyba pedig tíz mázsa ponty-ivadékokat helyezett. a halak átlagos súlya nusz deka./mti/

--

bb 16. fokhagymaolaj exportra

vid/kz/ny -cz

1972. november 17.

a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának szatymazi pároló üzemében fokhagymaolajat készítenek külföldi megrendelésre. a medimpex külkereskedelmi vállalat közvetítésével svájcba, franciaországba és a német szövetségi köztársaságba szállítják. e fűszerkülönlegességet a nyugati államokban a gyógyszeripar és az élelmiszeripar egyaránt keresi. többek között különböző görcsoldók készítéséhez használják alapanyagként. a szatymazi kisüzemben az idén 300 kiló fokhagymaolajat állítottak elő, s ezért 1 millió 260 ezer forintot kaptak./mti/

--

bb 17. ,, eltevedt,, erdei vadak szolnok megyében

vid/kz/ny -cz

1972. november 17.

az őszi vadászati idény megkezdése óta sok meglepetés érte a szolnok megye területén cserkésző vadászokat. az erdős, cserjés övezetekben gyakorta találkoztak olyan nagyvadakkal, amelyek egyébként a hegyvidéki erdőségekben tanyáznak. abádszalók térségében például egy jól megtermett, de igen rossz bőrben levő gímszarvast ejtettek el. az alföldi területen szokatlan vendégen sérülési nyomokat találtak, amiből arra következtettek, hogy a vándorlás alatt ,, karambolozott,,. öcsödön és apavárán százhusz illetve száznyolcvan kilós vadkant terítették le a vadászok. az öcsödi erdőben elejtett természetes vaddisznó úgy került puskavégre, hogy a ,, családi párbajtól,, sebezten, rátámadt az apróvadakra gyanútlanul cserkésző vadászra. az ember ügyesebbnek bizonyult a felajzott vadállathal és egy jól sikerült lövéssel leterítette. a vadászok megfigyelése szerint jászfelsőszentgyörgy, ujszász és szolnok térségében is gyakran tűnnek fel vaddisznó csapatok. az erdőlakó vaddisznók elejtésére ,, vadász-expedíciók,, indulnak, hogy megelőzzék a hivatalos vendégek elszaporodását és kártételét a mezőgazdaságban./mti/

--
-12-

8.00/ny

ke 830

bb 18. új készítmények a mezőgazdasági gépek korrozio-elleni védelmére

i jf pá ie bh la

1972. november 17.

a mezőgazdasági nagyüzemekben évente több tízmillió forintot kárt okoz - különösen az őszi és a téli hónapokban - a korrozio. a gazdaságok hosszú éveken át elhanyagolták a gépek védelmét, az elmúlt két-három évben azonban egyre többet adnak az őszi leállított gépek megtisztítására és megfelelő vegyszeres kezelésére. a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben és még jónéhány tudományos laboratóriumban próbákat végeztek, hogy milyen vegyi anyagokkal lehet a legjobban megvédeni az esőnek, núnak és a fagnak kitett kényes szerkezeteket. a vegyész mérnökök felmérése bebizonyította, hogy csak az olyan óvó-eljárás váltja be a nozzá fűzött reményeket, amelyeket nagyon gondos tisztítás előzött meg. amennyiben sáros, rosszul előkészített felületre viszik fel a védőanyagot, nem tökéletes a hatás, sőt gyakran a rozsdásodás melegágya lesz a nem kellő szakértelemmel védett felület. kiderítették azt is, hogy a sokféle előszeretettel használt olajoknak alig van védőhatásuk és alkalmazásuk így munka- és anyagpazarlást jelent.

a szakértők szerint a legjobb szolgálatot a legdrágább készítmények teszik; érdekes, hogy tulajdonképpen ezek a legolcsóbbak, hiszen az önköltség ezeknél alakul a legkedvezőbben, már csak azért is, mert kevesebbszer kell felvinni a védőréteget. a hazai ipar kétféle típusú készítményt bocsát a gazdaságok rendelkezésére; az egyik a korrovax, a másik a korrolard, amelyek jól megfelelnek e célra. egyre népszerűbb a svájci gyártmányú tectyl, amelyet gépi szerkezetekkel fújhatnak fel a traktorok, mezőgazdasági gépek felületére. ezekkel a készítményekkel elég az őszi leállítás után egy-egy ,, kezelés,, amíg a gépzsíros felületvédelmet legalább kéthavonta meg kell ismételni.

az idén őszi öt mezőgazdasági nagyüzemben bemutatókat tartanak, ahol az érdeklődők a gyakorlatban ismerhetik meg a legjobb gépvédő eljárásokat./mti/

--

- 13 -

8.05 bn

ke 840

bb 19. segítség a fizikai dolgozók gyermekeinek - százezer forintos ösztöndíj-alapot teremtettek baranyában

vid ká bh -cz

1972. november 17.

a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága tanulmányi ösztöndíj-alapot teremtett a fizikai dolgozók középiskolás gyermekeinek segítésére. az ösztöndíj adományozásának az a célja, hogy megkönnyítsék a munkásszármazású diákok iskoláztatását: tanulásukat ne nehezítsék anyagi gondok és lehetőleg ugyanolyan feltételekkel járnassanak iskolába, mint a más pályán dolgozó, tehetősebb szülők lányai és fiai. az alap évi összege százezer forint és azt most első ízben adják ki a 2000-2000 forintos ösztöndíjat azok a diákok kapják, akiknek szülei ipari vagy mezőgazdasági munkások, ők maguk pedig példamutató eredménnyel tanulnak és aktívan részt vesznek az iskola közösségi életében. a baranyai középiskolákból összesen 196 ösztöndíj-javaslat érkezett a megyei tanácshoz, s ezek közül választotta ki a diákszociális bizottság azt az ötven lányt és fiút, aki tanulmányi segítyben részesül. az ösztöndíjasok zöme olyan családban él, ahol több gyermek van és nehezek a megélhetési körülmények. a kétezer forint első részletét ezekben a napokban adják át a baranyai munkásszülők diákgyermekeinek./mti/

--

bb 20. új óvodák szentesen az üzemi dolgozók segítségével

vid ká bh -cz

1972. november 17.

rohamosan iparosodó alföldi városunkban, szentesen egyre több nődolgozó talál munkalehetőséget a nemrég létesült ruhagyárban, a kontakta gyáregységében, a baromfifeldolgozóban és más üzemekben. így mind többen helyezik gyermeküket óvodákba, bölcsődékbe, a hely pedig kevés. a helyi tanács egymaga nem képes megoldani a problémát, ezért a gyárak is hozzájárulnak az óvodaépítkezésekhez. most kezdte meg működését az új, 35 személyes óvoda, amelyet a tanács a délmagyarországi építőipari vállalattal együttműködve hozott létre. az építők - kőművesek, technikusok és más dolgozók - szabadidejükben készítették el az épületet.

hasonló feladatot vállaltak a szentesi baromfifeldolgozó vállalat szocialista brigádjai: 75 személyes óvodát hoznak létre - társadalmi munkában./mti/

--

- 14 -

810 bh 940

bb 21. meghibásodott felsővezeték

i ol mm bh hgy

1972. november 17.

pénteken reggel nyolc óra tájban meghibásodott a felsővezeték a viii. kerület salgótarjáni ut és hungária körut kereszteződésében. emiatt körülbelül fél órán át nem közlekedett a 75-ös trolis és autóbuszok bonyolították a forgalmat a tnókóly ut és a népliget közötti útvonalon. a bkv szakemberei a hibát gyorsan helyrehozták, s a trolis ismét elindulhattak./mti/

--

bb 22. a lottó nyerőszámai

tm bh hgy

1972. november 17.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a sárbogárdi józsef attila művelődési házban megtartott lottósorsoláson a 46. játékhéten a következő számokat húzták ki

30, 39, 46, 73, 80.

/mti/

--

bb 23. dunaujváros hat,, színháza,,

vid ká bh hgy

1972. november 17.

dunaujvárosnak egyetlen állandó színháza sincs, de hat színtársulatot lát vendégül, amelyek az ideoi őszi-téli szezonban összesen husz előadást tartanak. külön bérleti előadást szerveztek az ifjuság, és külön a nyugdíjasok számára. az előadásokat a kecskeméti katona józsef, a veszprémi petőfi, a győri kiskaludi, a dériné, továbbá a pécsi nemzeti színház, valamint a fővárosi madách színház művészei mutatják be. pénteken a kecskeméti színtársulat calderon az élet álom című romantikus vígjátékával szerepelt dunaujvárosban./mti/

--

- 15 -

10.55

Am 11-

bb 24 . tizemeletes lakóházakat alapoznak zalaegerszegen
vid-ká szb hgy 1972. november 17.

uj szakaszába érkezett a városfejlesztés zalaegerszegen: megkezdődött az ugynevezett középmagas, 10 emeletes lakóházak sorának építése. jelenleg 5 ilyen lakóház alapozásán dolgoznak. a nagy munkaigényes alapozásokat, ugynevezett résalapozási eljárással, gépesített brigád végzi. a középmagas lakóházakat a zala megyei állami építőipari vállalat alaguttsalvus technológiával építi. az öt épület közül hármat a városi tanács, kettőt pedig az országos takarékpénztár építtet. az öt épületben 400 lakás lesz. /mti/

--

bb 25. vagyonvédelmi kiállítás nyílt békéscsabán
vid-ká szb hgy 1972. november 17.

vagyonvédelmi kiállítás nyílt pénteken békéscsabán a fegyveres erők klubjában. a békés megyei rendőrfőkapitányság tablók, fényképek, okmányok: grafikonok segítségével mutatja be: milyen megelőző intézkedéseket tettek a társadalmi tulajdon védelmére, hogyan sikerült leleplezni a vagyon ellen vétőket, milyen felelősségrevonások történtek. a vagyonvédelmi kiállítást hidas Mihály rendőrezredes nyitotta meg. az üzemek, intézmények, vállalatok és társadalmi szervek képviselőinek jelenlétében. /mti/

--

bb 26. naponta négy tonna almasüritmény készül nyírgelsén
vid-ká szb hgy 1972. november 17.

a gyengébb minőségű gyümölcsből naponta 4 tonna almasüritményt állítanak elő a nyírlugosi és balkányi állami gazdaságok nyírgelsei közös hűtőtároló- és léüzemében. a jövő év március végéig tartó üzemelés során több ezer vagon almát dolgoznak fel. a kitűnő ízű almasüritményt a német szövetségi köztársaságba, finnországba, svédországba exportálják. /mti/

--

11.28/szb

-16-

11.30
Lm

bb 27. teljesítette idei lakásépítési tervét a szabolcs megyei építő- és szerelő vállalat

vid-ká szb hgy 1972. november 17.

az év vége előtt másfél hónappal teljesítette idei lakásépítési tervét a szabolcs-szatmár megyei építő és szerelő vállalat. nyiregynázán 158, kisvárdán 36, nyírbátorban 24 lakás építését fejezték be.

a vállalat jövő évi programjában 224 lakás építése szerepel. mátészalkán 182, nyiregynázán 30, nyírbátorban 12 lakás kivitelezésére kötöttek szerződést. /mti/

--

bb 28. szövetkezeti üzletnegyed nyílt békésen

vid ká bn hgy 1972. november 17.

a gyors ütemben városiasodó békés nagyközségben pénteken szövetkezeti üzletnegyed nyílt. egyebek között átadták rendeltetésének békés megye egyik legszebb szövetkezeti áruházát, ábc áruházát, presszóját. a békési általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet az új kiskereskedelmi és vendéglátóipari egységek építésére, berendezésére több mint nyolc millió forintot költött. /mti/

--

bb 29. ^{Társadalmi összetétel} békés megyében az iskolai oktatás jobb feltételeinek megteremtéséért

vid fm bn hgy 1972. november 17.

az állami oktatás időszerű kérdéseiről tanácskoztak pénteken békéscsabán. enyedi g.sándornak, az mszmp békés megyei bizottsága titkárnak vitaindító előadása alapján. a tanácskozáson egyöntetű véleményként hangzott el: a kiemelt feladatként kell kezni az általános iskolák segítését. negyvenöt ezer gyermek - közöttük sok tanyasi, hátrányos helyzetű kisdíák - tanul az általános iskolákban. több mint 20 százalékuk nem tanul tovább, s nem közbős, milyen ismerettel, szemlélettel kerülnek ki az életbe.

/folyt. köv./

- 17 -

11.35 oh

Lm

bb 29./ békés megyébe ... folyt./ bh

megállapították, hogy a megyében sok a szükségtanterem, és - főként a tanyasi iskolákban - sok a képzés nélküli nevelő. hiányosak az oktatás tárgyi feltételei is. a tanácskozáson kiadták a jelszót: társadalmi összefogással az oktatás jobb feltételeit kell megteremteni békés megye iskoláiban. a hazafias népfront például szélesíti az „ egy napot az iskoláért „ mozgalmat, a kisz védnökséget vállal kollégiumok, tantermek, oktató-műhelyek építése felett. a pártszervezetek irányításával meggyeszer- te intézkedési tervek készülnek: hol, mikor, milyen konkrét fel- adatokat oldanak meg, milyen anyagi forrásból az oktatás javítá- sára? e fontos munkákba bevonják az üzemeket is./mti/

..-

bb 30. politikai gyűlés, szlovén vendégművészek szentgotthár- don

vid-fm szb hgy

1972. november 17.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége rendezé- sében ezekben a napokban vas megye szlovén-lakta községeiben poli- tikai gyűléseket tartanak, amelyek műsorában fellép a jugoszláviai maribori joze hermanko ének- és táncgyűttes is. pénteken a szövets- ég képviselői és a vendégegyüttes tagjai szentgotthárdra látogat- tak. a szakmaközi művelődési ház nagytermében ognyenovits milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára tar- tott tájékoztatót az időszzerű bel- és külpolitikai kérdésekről. a gyűlésen részt vett madló istván, a hazafias népfront vas megyei bizottságának titkára, a vas megyei tanács nemzetiségi bizottságá- nak elnöke is. /mti/

..-

bb 31. martincsek gábor fotóművész kiállítása békéscsabán

vid-fm szb hgy

1972. november 17.

békéscsabán pénteken megnyílt martincsek gábor fiatal békés- csabai fotóművész gyűjteményes kiállítása. a tárlaton főként port- rék, a mindennapi munkát ábrázoló felvételek látnak. /mti/

..-

12.00/szb

fe 1230

-18-

bb 32. elhunyt sudhoff istvanné,

zs bzs -cz

1972. november 17.

nyugalmazott rendőrszázados, a párt- és munkásmozgalom régi har- cosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése no- vember 18-án, szombaton délelőtt 10 órakor lesz a xviii. kerületi lőrinci kavicsbánya új-temetőben.

mszmp xviii. ker. bizottsága
belügyminisztérium pártbizottsága

/mti/

..-

bb 33. a dkv értesíti az utazóközönséget,

1 -sdon/gg bh -cz

1972. november 17.

hogy november 20-án üzemkezdettől az 54/y jelzésű autóbuszok az eredeti útvonalon közlekednek./mti/

..-

bb 34. időjárásjelentés

bn -cz

1972. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délelen:

ujabb esők

a london-prága-budapest-kijev vonaltól északra európa fölött hideg levegő helyezkedik el. hatására észak-európában erősen felhős az ég, sokfelé havazik és vannak helyek, ahol napközben sem emelkedik a hőmérséklet 0 fok fölé. európa déli részei fölé az óceánról enyhe levegő áramlik. ennek következté- ben változékony az idő, de a hőmérsékletek az évszaknak meg- felelően vagy kevéssel a fölött alakulnak. a két levegőfajta találkozásánál, az alpok-térségében a csehmedencében és a kár- pát-medencében felhős, csapadékos időjárás alakult ki.

hazánkban csütörtökön általában 4-8 órán keresztül sütött, a nap. a délnyugati szél napközben többfelé megélénkült. a hő- mérséklet csucsértéke 5 - 8 fok között alakult. az éjszakai órák- ban az óceánról áramló nedves levegő enyhébb hulláma érte el hazánkat./folyt. köv./

- 19 -

12.40 bn

NA 1420

vbb. 34./időjárásjelentés ... folyt./ bh

hatására befelhősödött az ég és néhány helyen esett az eső, az északi hegyvidéken gyengén havazott. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg az 1 mm-t. hajnalban az északi megyékben és a nyugati határszélen gyenge, 0, mínusz 1 fokig terjedő fagyok keletkeztek, az ország többi részén azonban nem mértek 1-4 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. délelőtt országsszerte erősen felhős volt az ég. egy-hét helyről újabb esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órára általában 5-9 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 4,2 fok volt. a 100 éves átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

időnként felszakadozó felhőzet, többfelé újabb esők, az északi megyékben havaseső, helyenként gyenge havazás. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: az ország északi részein 0, a déli megyékben plusz 5 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: az északi megyékben 5, a déli részeken 10 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 205 centiméter. /mti/

--

bb 35. felhasználható: 18 -órától

őszi zene hetek karcagon

vid bh f-cz

1972. november 18.

karcagon pénteken őszi zene hetek kezdődtek. a december közepéig tartó rendezvénysorozatot a déryné művelődési központ színháztermében zagyai jános, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg. ezt követően a fennállásának 15. évfordulóját ünneplő városi munkásor fuvószzenekara adott hangversenyt. /mti/

--

- 20 -

12.50 bh

NA 1420

bb 36. belföldi hírek november 17-én 13.00 -ig

bh -cz

1972. november 18.

1. a margit hid budai hídfőjénél
2. sipálya a bakonyban
3. tit előadások
4. kondenzátor délamerikának
5. hangverseny program
6. népi építészet a délföldön
7. esztergomi várhegy
8. közlekedési kiállítás
9. szkita-kelta temetkezőhely
10. új anyagok
11. kerámiakiállítás prágában
12. kneb vizsgálat
13. kiállítás ózdról
14. védetté nyilvánították
15. hal utánpótlás
16. fokhagymaolaj
17. erdei vadak
18. korrozio elleni védelem
19. ösztöndíjalap baranyában
20. új óvodák szentesen
21. felsővezeték
22. lotto
23. dunaujvárosi színház
24. lakóházalapozás
25. vagyonvédelmi kiállítás
26. almasűrítvény
27. lakásépítési tervteljesítés szabolicsban
28. szövetkezeti üzletnegyed békésen
29. békés megyei iskolai oktatás
30. szlovén művészek szentgothárdon
31. martinček gábor fotókiállítás
32. elhunyt sudhoff istvánné
33. bkv közlemény
34. időjárásjelentés
35. zenei hetek karcagon
36. hírjegyzék

--

- 21 -

13.00 bh

NA 1430

bb 37. megnyílt az ország legnagyobb márka-szervize: az afit zsiguli javítóüzeme

t kf pá ie bn -cz

1972. november 17.

az afit 3. számú autójavító vállalata a bm. volt miskolci utcai javítótelepén rendezte be az ország legnagyobb márka-szervizét. a zsiguli javítóüzemet pénteken kovács péla, az afit vezérigazgatója avatta fel.

a z 1600 négyzetméteres javítócsarnokkal, munkafelvételi és hibamegállapítóhelyekkel, modern kisgépekkel és szovjet célszerszámokkal ellátott, a zsiguli gyárban kiképzett szakemberekkel dolgozó új üzem évi 35-40 000 gépkocsi javítására alkalmas. az üzemhez korszerűdiagnosztikai állomás, és alkatrészeket, felszerelési cikket árusító üzlet is tartozik. az új márka-szerviz a zsiguli gépkocsik minden vevőszolgálati és javítási igényeit kielégíti. nagy kapacitásán kívül előnye, hogy január 1-től két műszakban dolgozik, így a reggel beadott kocsi délután, este elvinné, illetve este is átveszik javításra az autót, s akkor is árusítják a legfontosabb felszerelési cikket, amikor a városi üzletek már zárva vannak. a fővárosban most már két afit vállalat foglalkozik zsiguli vevőszolgálattal, versenyez a lakosság jobb kielégítéséért nemcsak a szövetkezeti javítóiparral, hanem egymással is.

a zsiguli szervizt jövőre egy hasonló csarnokkal kétszeresére bővítik. az üzem fejlesztésével el akarják érni, hogy minden előjegyzés és várakozás nélkül tudjanak a zsiguli kocsi tulajdonosok rendelkezésére állni./mti/

ab 38. ötven éves a fővárosi gyermekfogászat - jubileumi ünnepség és kiállítás

t vt fk zs bh -cz

1972. november 17.

a gyermekfogászat /iskola fogászat/ megalapításának 50. , a fővárosi fogszabályozó rendelő és továbbképző intézet fennállásának 20. évfordulója, valamint budapest centenáriuma alkalmából kétnapos eseménysorozat kezdődött pénteken az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában. a tudományos tanácskozással egybekötött jubileumi ünnepséget dr. körömdi istván, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának csoportvezető főorvosa nyitotta meg.

az ünnepi tudományos tanácskozás első előadását dr. kovács zoltán, a fővárosi gyermekfogászati központ igazgató főorvosa tartotta a fővárosi gyermekfogászat működésének 50 éves történetéről.

/folyt. köv./

- 22 -

13.30 bh

NA 1425

b b 38./ötven éves a .... folyt./ bh

a gyermekfogászat területén eddig végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként többen részesültek kitüntetésben, miniszteri dicséretben, illetve jutalomban: szakfőorvosok, fogorvosok, fogszakorvosok, valamint asszisztensnők.

a jubileum alkalmából dr. sárkány jeno gyermekgyógyász professzor, a budapesti Heim Pál Gyermekgyógyászati Kórház igazgató-főorvosa nyitotta meg a gyermekfogászat fejlődéstörténetét bemutató kiállítást. a gazdag, változatos anyag ráirányítja a figyelmet arra, hogy a felnőttek fogbetegségét elsősorban a gyermekkorban lehet megelőzni, az iskolások fogbetegségeit pedig már csecsemő-, illetve óvodáskorban.

a december 3-ig tartó vasárnap kivételével naponta reggel 9-től délután 4 óráig megtekinthető kiállításon grafikonok, statisztikák fényképek szemléltetik a gyermekfogászat öt évtizedes fejlődését, eredményeit. láthatók különféle régi és mai szakkönyvek, hivatalos kiadványok. ezek között helyet kapott például a magyar tanácsköztársaság hivatalos lapja, 1919 április 2-án megjelent számának első oldaláról készített fotókópia, amely közli a munkaügyi és népjóléti népbiztosság rendeletét az iskolás gyermekek fogainak kezeléséről. a rendeletet bokányi dezső, fiedler rezső és guth Antal írta alá. bemutatnak XIX. századbéli és XX. század elején használt különféle fogászati műszereket, abból az időből származó fogszabályozó készülékeket, és napjainkban alkalmazott különböző modern fogászati felszerelési tárgyakat, a fogak gyógyításához szükséges gyógyszereket.

a tudományos tanácskozást szombaton folytatják./mti/

bb 39. jogásznapi pécssett

vid fm bh -cz

1972. november 17.

pécssett - a magyar jogászszövetség szervezésében - hatodik alkalommal rendezték meg pénteken a jogásznapi ünnepséget, amelyen bírák, ügyészek, ügyvédek és jogtanácsosok, valamint a pécsi tudományegyetem jogtudományi karának oktatói tanácskoztak a jogalkalmazás elvi és gyakorlati kérdéseiről, különös tekintettel az állami élet és a szocialista demokrácia továbbfejlesztésére. a tudományegyetem aulájában tartott megnyitó ünnepségen dr. Szalmásy Lajos megyei főügyész, a jogászszövetség baranyai szervezetének elnöke köszöntötte a mintegy kétszáz vendéget, köztük dr. Jerszi Istvánt, az MSZMP Baranya megyei bizottságának titkárát és dr. Prandler Árpádot, a magyar jogászszövetség főtitkárát, majd megemlékezett a jogászszövetség fennállásának 20. évfordulójáról és méltatta a szövetség két évtizedes eredményes tevékenységét.

/folyt. köv.

- 23 -

13.37 bh

NA 1440

bb 39. /jogásnap .... folyt./

ezután dr. Katona Zoltán, a legfőbb ügyész helyettese tartott előadást jogi életünk időszerű problémáiról: a jogalkotás és a jogalkalmazás, valamint a törvényesség kérdéseiről. A büntetés alakulásával foglalkozva megállapította, hogy az előző évekhez képest némi javulás tapasztalható, viszont aggasztó mértékben növekszik a fiatalok által elkövetett bűncselekmények száma. Ez ellen preventív eszközökkel, elsősorban pedagógiai módszerekkel és felvilágosító munkával kell harcolnunk. A tanácskozás résztvevői szekcióüléseken vitatták meg az államigazgatás, a büntetőjog és a polgári jog körébe tartozó témákat. A jogásznapi alkalmából a közgazdasági és jogi könyvkiadó kiállítását rendezett az egyetemen az utóbbi időben megjelent szakkönyvekből. /mti/

--

bb 40. hazaérkezett Lengyelországból a szot küldöttség

sl tr ie bn bs

1972. november 17.

pénteken hazaérkezett varsóból a szot küldöttsége, amely földvári aladárnak, a szot elnökének vezetésével részt vett a lengyel szak szervezetek VII. kongresszusán. A küldöttséget a ferihegyi repülőtéren baradziej Lászlóné, a szot alelnöke fogadta. Jelen volt Tadeusz Nanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

bb 41. bővül a tanácsok ármegállapító és árelenőrző hatásköre

i sl tr ie bn bs

1972. november 17.

az országos anyag- és árnivatal elnökének most megjelent rendelkezése november 17-től lényegesen kibővítette a tanácsok szakigazgatási szerveinek ármegállapító és árelenőrző hatáskörét. egyben kötelezi is a tanácsokat, hogy az árak alakulását jobban kísérik figyelemmel, s lehetőbben foglalkozzanak a lakosság észrevételeivel, panaszaival.

a minisztériumok helyett ezentúl a megyei, fővárosi, illetve megyei városi tanácsok szervei állapítják meg egyes termékek hatósági árát, illetve szolgáltatások díját. Ők szabják meg a többi között a fürdők, a fodrászatok, a mosás és vegytisztítás, a lábbelijavítás, a bérsütés, a tüzelőanyag-házhozszállítás díjait, a helyi ipar irányárát. ugyanezek a szervek ellenőrzik a tanácsai és szövetkezeti vállalatok, a fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezetek, a mezőgazdasági nagyüzemek ipari, építőipari és kereskedelmi részlegeinek árait. /folyt. köv./

13.50 bn

- 24 -

M 14 40

bb 41. /bővül a tanácsok .... folyt./ bh

az említett tanácsok kereskedelmi osztályainak árelenőrző hatásköre területük egész kereskedelmi hálózatának, tehát a vendéglátóiparnak az árelenőrzésére is kiterjed. az ellenőrző munkában közreműködnek a járási hivatalok, valamint a városi tanács és a fővárosi kerületi tanács illetékes szakigazgatási szervei és a megyei városi kerületi hivatalok is.

a tanácsai szerveknek az áralakulás megfigyelésére alkalmas hatékony információs rendszert kell szervezniük, nekik kell kivizsgálniuk az árakkal kapcsolatos panaszokat és bejelentéseket is.

1973 január 1-től a községi, nagyközségi, városi és megyei városi tanácsok, valamint a fővárosi kerületi tanácsok szakigazgatási szerveinek árelenőrzési jogköre is bővül. Ők ellenőrzik majd a helyi magánkisiparosok, magánkereskedők és magánvendéglátóiparosok árait, s foglalkoznak az ezzel kapcsolatos panaszokkal, bejelentésekkel. /mti/

--

bb 42. moszkvába utazott a központi gazdasági döntőbizottság küldöttsége

t sl mm ie bh hgy

1972. november 17.

dr. Fekete Károlynak, a központi gazdasági döntőbizottság elnökének vezetésével pénteken delegáció utazott moszkvába a kgst tagállamok gazdasági döntőbizottságai képviselőinek konferenciájára. /mti/

--

bb 44. Kurt Waldheim,

k tf mm zs bh hgy

1972. november 17.

az ENSZ főtitkára, akit a magyar ENSZ társaság az október 24-i ENSZ-világnapi alkalmából táviratban köszöntött, válaszlevelében - amely most érkezett meg Budapestre - köszönetét tolmácsolta a jókívánságokért. egyebek között ezt írta: „hálás vagyok a magyar ENSZ társaságnak azért a tevékenységéért, amellyel támogatja az ENSZ alapokmánya célkitűzéseinek megvalósítását.„ /mti/

--

- 25 -

14.00 bh

M 14 40

bb 43. alakuljon a mtesz-nél környezetvédelmi koordináló szervezet - befejezte munkáját a háromnapos környezetvédelmi konferencia

t sb/mm szb ie -hgy

1972. november 17.

a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében pénteken befejezte háromnapos munkáját a környezetvédelmi konferencia, amelyen az építőipari tudományos egyesület ifjúsági tagozatának kezdeményezésére az érdekelt tárcák, országos főhatóságok, tudományos intézetek és egyesületek szakemberei 25 előadás alapján vitázták meg és tárták fel a környezetünket szennyező veszélyforrásokat és számos javaslatot terjesztettek elő az ártalmak megelőzésére, a veszélyek csökkentésére.

Jancsó Gábor, a konferencia szervező bizottságának vezetője foglalta össze a tanácskozáson felvetett javaslatokat. első helyen említette azt az indítványt, hogy a mtesz minden tagegyesületében alakuljon állandó bizottság a szakterület környezetvédelmi munkájának irányítására és koordinálására, e bizottságok tevékenységének összefogására pedig a mtesz-en belül létesítsenek olyan szervezetet, amely átfogóan foglalkozik majd a környezetvédelemmel. a cél, hogy ezek a testületek konkrét és sokoldalú segítséget nyújtsanak a legsürgősebb állami környezetvédelmi feladatok megoldásához.

a vita alapján a konferencia résztvevői szükségesnek tartják, hogy erősítsék és fejlesszék a környezetvédelem állami irányítását, koordinálását is. az ember környezetét érő ártalmak, szennyeződések megelőzése érdekében fontos, hogy a környezetvédelem valamennyi területére kidolgozzák és széleskörűen ismertessék a szakemberek előtt a tiltó szabályokat, előírásokat. ebben a vonatkozásban szükséges kiterjeszteni és gyorsítani a szabványosítási munkálatokat is. az ellenőrzés, az adatszolgáltatás javítása érdekében indokolt továbbfejleszteni a hazai környezetvédelmi információs bázisokat. gondolni kell arra, hogy a szennyeződések elleni átfogó, koordinált védekezés csak megfelelően felkészített szakemberekkel oldható meg. ezért gondoskodni kell - a javaslatok szerint - a környezetvédelmi ismereteknek alsó-, közép- és felsőszintű oktatásáról is.

a konferencia szervező bizottsága vállalta, hogy a vitában meghatározott elveknek, javaslatoknak megfelelően részleteiben is kidolgozza a konferencia ajánlásait, amelyet az építőipari tudományos egyesület elnökségének közreműködésével eljuttatnak majd az érdekelt tárcáknak, főhatóságoknak és szervezeteknek.

a konferencia nagy zoltánnak, az építőipari tudományos egyesület főtitkárának zárszavával ért véget. /mti/

--

14.25/szb

-26-

NA 14 45

bb 45. békemozgalmi távirat a ndk-ba

i ti/mm szb zs

1972. november 17.

az országos béketanács pénteken táviratot intézett az ndk béketanácsához:

- a magyar békemozgalom - amely az ndk iránti szolidaritással és nagy érdeklődéssel kísérte az ndk és az nszk kormánya közötti tárgyalásokat - örömmel és meglepetéssel értesült arról, hogy az ndk kormányának következetes politikája eredményeként parafálták a két német állam közötti alapszerződést. a két német állam kapcsolatainak rendezése az egyik legjelentősebb lépés a második világháború utolsó maradványainak a felszámolására. bízunk abban, hogy ez a nagyjelentőségű esemény és a szocialista tábor további határozott békepolitikája közelebb hozza az európai enyhülés, együttműködés és biztonság megteremtését. /mti/

--

bb 46. szocialista brigádvezetők tanácskozása diósgyőrött

vid sbzb hgy

1972. november 17.

a diósgyőri Lenin kórházi művek szocialista brigádvezetői pénteken a Bartók Béla művelődési központ színpadtermében az idei eredményekről, a jövő évi feladatokról és a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésének lehetőségeiről tanácskoztak. a nagy gyárban jelenleg 1,094 szocialista brigádban több mint tizenkétezer ember dolgozik. a termelés gazdaságosságának javítására tett éveleji munkafelajánlásaik mielőbbi megvalósítása érdekében a különböző gyáregységekben újszerű gyakorlatot alakítottak ki. az acélmű vezetői például írásban közölték a fontosabb célkitűzéseket, a problémák megoldásának módját és kérték a szocialista brigádok véleményét. kérsésükre száznegyvennégy kollektíva a hatékonyság növelésére és a feladatok maradéktalan elvégzésére négyszázötvenhat javaslatot nyújtott be. ez az újszerű munkaversenyforma, amely csökkentette a vállalatok sablonosságát és konkrét tennivalókra irányította a figyelmet, ma már szinte minden üzemrészben meggyonosodott. ezt a kezdeményezést a tanácskozáson dr. énekes Sándor vezérigazgató különösen nagyra értékelte, majd elmondotta, hogy a vezetők és dolgozók összefogásának eredményeként, az év első tíz hónapjában - az elmúlt esztendő hasonló időszakához viszonyítva - az acélműben tizenkétezer, a nengermű blokkosorán tizenkétezer tonnával több terméket állítottak elő. kedvezően alakult a vállalat exporttevékenysége is, amely azért is jelentős, mert a nyereség kétharmada külföldi piacokon realizálódik. exportreendelésre eddig negyvenegyezer tonnával szállítottak többet, mint a tavalyi hasonló időszakban. a jövő évi feladatokról szólva elmondotta, hogy az előzetes - még jóvá nem hagyott - tervek alapján a nagyolvasztómű ötszázkilencvenezer tonna nyersvasat, az acélmű pedig kilencszázhatvan ezer tonna acélt ad majd a népgazdaságnak. /folyt.köv./

14.30/szb

-27-

NA 14 40

bb 43. alakuljon a mtesz-nél környezetvédelmi koordináló szervezet - befejezte munkáját a háromnapos környezetvédelmi konferencia

t sb/mm szb ie -hgy

1972. november 17.

a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében pénteken befejezte háromnapos munkáját a környezetvédelmi konferencia, amelyen az építőipari tudományos egyesület ifjúsági tagozatának kezdeményezésére az érdekelt tárcák, országos főhatóságok, tudományos intézetek és egyesületek szakemberei 25 előadás alapján vitatták meg és tárták fel a környezetünket szennyező veszélyforrásokat és számos javaslatot terjesztettek elő az ártalmak megelőzésére, a veszélyek csökkentésére.

Jancsó Gábor, a konferencia szervező bizottságának vezetője foglalta össze a tanácskozáson felvetett javaslatokat. első helyen említette azt az indítványt, hogy a mtesz minden tagegyesületében alakuljon állandó bizottság a szakterület környezetvédelmi munkáinak irányítására és koordinálására, e bizottságok tevékenységének összefogására pedig a mtesz-en belül létesítsenek olyan szervezetet, amely átfogóan foglalkozik majd a környezetvédelemmel. a cél, hogy ezek a testületek konkrét és sokoldalú segítséget nyújtsanak a legsürgősebb állami környezetvédelmi feladatok megoldásához.

a vita alapján a konferencia résztvevői szükségesnek tartják, hogy erősítsék és fejlesszék a környezetvédelem állami irányítását, koordinálását is. az ember környezetét érő ártalmak, szennyeződések megelőzése érdekében fontos, hogy a környezetvédelem valamennyi területére kidolgozzák és széleskörűen ismertessék a szakemberek előtt a tiltó szabályokat, előírásokat. ebben a vonatkozásban szükséges kiterjeszteni és gyorsítani a szabványosítási munkálatokat is. az ellenőrzés, az adatszolgáltatás javítása érdekében indokolt továbbfejleszteni a hazai környezetvédelmi információs bázisokat. gondolni kell arra, hogy a szennyeződések elleni átfogó, koordinált védekezés csak megfelelően felkészített szakemberekkel oldható meg. ezért gondoskodni kell - a javaslatok szerint - a környezetvédelmi ismereteknek alsó-, közép- és felsőszintű oktatásáról is.

a konferencia szervező bizottsága vállalta, hogy a vitában meghatározott elveknek, javaslatoknak megfelelően részleteiben is kidolgozza a konferencia ajánlásait, amelyet az építőipari tudományos egyesület elnökségének közreműködésével eljuttatnak majd az érdekelt tárcáknak, főhatóságoknak és szervezeteknek.

a konferencia nagy zoltánnak, az építőipari tudományos egyesület főtitkárának zárszavával ért véget. /mti/

14.25/szb

-26-

NA 14⁴⁵

bb 45. békemozgalmi távirat a ndk-ba

i tt/mm szb zs

1972. november 17.

az országos béketanács pénteken táviratot intézett az ndk béketanácsához:

- a magyar békemozgalom - amely az ndk iránti szolidaritással és nagy érdeklődéssel kísérté az ndk és az nszk kormánya közötti tárgyalásokat - örömmel és megegyéssel értesült arról, hogy az ndk kormányának következetes politikája eredményeként parafálták a két német állam közötti alapszerződést. a két német állam kapcsolatainak rendezése az egyik legjelentősebb lépés a második világháború utolsó maradványainak a felszámolására. bizunk abban, hogy ez a nagyjelentőségű esemény és a szocialista tábor további határozott békepolitikája közelebb hozza az európai enyhülést, együttműködés és biztonság megteremtését. /mti/

---

bb 46. szocialista brigádvezetők tanácskozása diósgyőrött

vid szbz hgy

1972. november 17.

a diósgyőri Lenin kórházi művek szocialista brigádvezetői pénteken a Bartók Béla művelődési központ színpadtermében az idei eredményekről, a jövő évi feladatokról és a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésének lehetőségeiről tanácskoztak. a nagy gyárban jelenleg 1,094 szocialista brigádban több mint tizenkétezer ember dolgozik. a termelés gazdaságosságának javítására tett éveleji munkafelajánlásaik mielőbbi megvalósítása érdekében a különböző gyáregységekben újszerű gyakorlatot alakítottak ki. az acélmű vezetői például írásban közölték a fontosabb célkitűzéseket, a problémák megoldásának módját és kérték a szocialista brigádok véleményét. kérsésükre száznegyvennégy kollektíva a hatékonyság növelésére és a feladatok maradéktalan elvégzésére négyszázötvenhat javaslatot nyújtott be. ez az újszerű munkaversenyforma, amely csökkentette a vállalatok sablonosságát és konkrét tennivalókra irányította a figyelmet, ma már szinte minden üzemrészben megmonosodott. ezt a kezdeményezést a tanácskozáson dr. énekes Sándor vezérigazgató különösen nagyra értékelte, majd elmondotta, hogy a vezetők és dolgozók összefogásának eredményeként, az év első tíz hónapjában - az elmúlt esztendő hasonló időszakához viszonyítva - az acélműben tizenkétezer, a hengermű blokkosorán tizenöt ezer tonnával több terméket állítottak elő. kedvezően alakult a vállalat exporttevékenysége is, amely azért is jelentős, mert a nyereség kétharmada külföldi piacokon realizálódik. exportcélra eddig negyvenegyezer tonnával szállítottak többet, mint a tavalyi hasonló időszakban. a jövő évi feladatokról szólva elmondotta, hogy az előzetes - még jóvá nem nagyott - tervek alapján a nagyotvasztómű ötszázkilencvenezer tonna nyersvasat, az acélmű pedig kilencszázhatvan ezer tonna acélt ad majd a népgazdaságnak. /folyt.köv./

14.30/szb

-27-

NA 14⁵⁰

bb 46. /szocialista... 1. folyt./-szb

a tanácskozáson bejelentették, hogy a nengerde .1-es gyárrészlegének szocialista brigádjai az állami oktatás helyzetéről szóló pártnatózat mielőbbi megvalósítása céljából „gyermekünk korszerű tanításáért, jelszóval mozgalmat indítottak. vállalták, hogy a negyedik ötéves tervidőszak végéig évente egy napi keresetükkel járulnak a megyei iskolák építéséhez és korszerűsítéséhez. /mti/

bb 47. elrendelték a téli közúti készenléti szolgálatot vas megyében
vid-kz szb hgy 1972. november 17.

pénteken elrendelték a téli közúti készenléti szolgálatot vas megyében. az időjárás, pontosabban egy meteorológiai előrejelzés „adott utasítást, a korai riadóra. ausztriában ugyanis havazásokat „jósoltak, a szakemberek, s a közelség, valamint a hasonló földrajzi-geológiai viszonyok miatt a natárszéti vas megyében mindig beválnak az ottani előrejelzések. a megye 1500 kilométer utnálónatán a zavartalan téli közlekedés biztosítására 9 nagyteljesítményű zil és mercedes hómaró, utmesterségenként 4-4 kétszárnyu hóeke áll rendelkezésre. hat erős tátra hóekét különböző vállalatok bérelnek. ezenkívül előzetes megállapodások alapján a tszek és a vállalatok munkagépeket adnak az utak gondozóinak. 7,000 méter hosszúságban hóvédő rácsokat helyeztek el a huzatos utszakaszokon. urn lánc biztosítja a jó tájékoztatást és a gépek irányítását.

a síkosság felszámolására ezer tonna só, és 10,000 köbméter salakot tartalékolnak. ez több a tavalyinál, ugyanis havas teltet jósol a meteorológia. új sószórókat szereztek be, de szükség esetén műtrágyaszóró gépeket is bevetnek. /mti/

bb 51. befejeződtek a debreceni irodalmi napok

vid-fm szb -cz 1972. november 17.

pénteken befejeződtek az ötödik alkalommal megrendezett debreceni irodalmi napok. darvas józsef vezetésével pénteken folytatták a vitát a „móricz öröksége és a korszerű iró elkötelezettség, című előadás után, amelyet király istván irodalomtörténész tartott.

a tanácskozás résztvevői felkeresték az ősi református kollégiumot, ahol móricz zsigmond diákoskodott. /mti/

14.35/szb

-28-

NA 1415

bb 48. kísérleti üzemben a radiál-abroncs - befejeződött a
gumiipari ankét

t bé/pá szb ie -cz

1972. november 17.

pénteken az országos gumiipari vállalatnál befejeződött a gumiipari ankét, amelyen az iparág több mint háromszáz képviselője vitatta meg a kutatás, műszaki fejlesztés legújabb eredményeit, a piaci kereslet alakulását és a gumiipari termékek gyártásának aktuális kérdéseit. összesen 17 előadás hangzott el, ezek többsége a gumiabroncs-gyártás helyzetét, jövőjét elemezte.

értékelték a semperit osztrák cégtől vásárolt technológiák alkalmazásának első eredményeit. a mezőgazdasági gépeket már a korszerű receptura alapján készített abroncsokkal látják el, hasonlóképpen a hazai személyautó-abroncs gyártás is ennek alapján történik. a tapasztalatok szerint az eljárással 20 százalékkal növelni tudták a termelékenységet, és 10 százalékkal emelkedett a gumiabroncsok élettartama is. a hazai abroncs-gyártás kétharmad részét a teherautó-abroncsok adják, s ez év utolsó negyedében már ezek gyártását is az osztrák cég licence alapján kezdik meg. a jelenleg használt viscosa műselyem helyett poliamid szállal erősítik, s megváltoztatják a hagyományos szerkezetet is. ezáltal a teherautó-gumikat alkalmassá teszik az eddigi 80 helyett 100 kilométeres sebességű futásra is, s élettartamukat 20-30 százalékkal növelik.

a semperit-program utolsó szakasza az v. ötéves tervben zárul. a nagyszabású, többéves program keretében megvalósítják az acélvázaz radiál-gumiabroncs gyártását. a gumiipari kutató intézet kísérleti üzemből már elkészült az első korszerű radiál-abroncs, s az itt szerzett tapasztalatok alapján budapesten egy közepes majd nyiregyháza nagyteljesítményű üzem építenek. a korszerű acélvázaz gumiabroncs 2-3-szor olyan hosszú ideig használható, mint a most gyártott elődei. /mti/

--

bb 49. két évi szünet után 1973-ban ismét lesz magyar játékfilm-szemle pécsen

vid-fm szb -cz

1972. november 17.

két évi szünet után, 1973-ban ismét lesz magyar játékfilm-szemle pécsen, amely már hat alkalommal volt „házigazdája, e rangos kulturális rendezvénynek. a megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága pénteki ülésén fogadta el pécs jövő évi kiemelt kulturális rendezvényeinek tervét, amelynek egyik érdekes programja lesz a magyar játékfilmek fesztiválja, a vii. magyar játékfilm-szemlét új formában bonyolítják le. új, még be nem mutatott filmek kerülnek elősorban a nézők elé. a baranya megyei tanács, a szakszervezetek megyei tanácsa, a magyar filmművészek szövetsége és a moziüzemi vállalat közös rendezvényének végleges időpontjáról a közeljövőben döntenek.

/folyt.köv./
14.55/szb

-29-

NA 1505

bb 49. /két évi szünet... 1. folyt./-szó

tavasztól őszig még hét kiemelt kulturális rendezvény színhelye lesz pécs. a nyolcadik alkalommal ismétlődő műszaki és közgazdasági propaganda-hónap a legváltozatosabb közművelődési eszközök és formák - kiállítások, előadások, ankétok - révén kapcsolódik a modern műszaki és közgazdasági propaganda folyamatába. az eddiginél is több pécsi üzem, gyárat vonnak be a rendezvénysorozatba. többek között megemlékeznek a magyar ipar államosításának negyedszázados évfordulójáról is. tavaszi rendezvény lesz a forradalmi ifjúsági napok, a pedagógus énekkarok országos találkozója. nyári program a „népek barátsága, nyári egyetem, a nemzetközi ifjúsági zenei tábor, az uttörő zenekarok országos találkozója, szeptemberben pedig a iii. nemzetközi felnőttbábfesztivál. /mti/

..-

bb 52. véget ért az élelmiszeriparban dolgozó fiatalok országos aktivaértekezlete

t pr/gg szb zs -cz

1972. november 17.

pénteken az édosz gorkij fasori székházában befejezte munkáját az élelmiszeriparban dolgozó fiatalok i. országos aktivaértekezlete. a tanácskozás reggel plenáris üléssel kezdődött: az élelmiszeripar ifju munkásainak küldöttei kicserélték gondolataikat üzemi tapasztalataikról, beszéltek életükről, munkakörülményeiről. az értekezlet zárónapján elfogadott felhívás egyebek között arra szólítja az élelmiszeriparban dolgozó fiatalokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet az országos tervek és a helyi feladatok jobb megismerésére, s tenetségüket, tudásukat latbavetve vegyenek részt azok végrehajtásában. folytatni kell a termelést sikeresen segítő mozgalmakat, támogatni kell a szocialista brigádmozgalom széleskörű kibontakozását, segíteni a fiatalokat általános és szakmai képzésük fokozásában. hatékonyabban kell foglalkozni a pályakezdő fiatalok munkahelyi beilleszkedésével, politikai nevelésével, a lányok és fiatalasszonyok munkakörülményeinek, szociális helyzetének javításával. fejleszteni kell az élelmiszeriparban tevékenykedő kisz szervezetek tartalmi mjkáját, ki kell alakítani a mozgalmi tevékenység sajátos formáit és szervezeti kereteit.

az első országos aktivaértekezlet dr. tamás lászlónak, az édosz főtitkárának zárszavával ért véget. /mti/

..-

14.55/szb

-30-

M 1540

bb 50. hazaérkezett a kisz küldöttsége a dolgozó fiatalok moszkvai világtalálkozójáról - főcze Lajos nyilatkozata

i pr tm zs bh -cz

1972. november 17.

hazaérkezett moszkvából a magyar kommunista ifjúsági szövetség küldöttsége, amely részt vett a dolgozó fiataloknak a szovjet fővárosban rendezett világtalálkozásán. a tanácskozásról, a magyar delegáció tevékenységéről kért tájékoztatást az mti munkatársa főcze Lajostól, a kisz központi bizottságának titkárától.

- a találkozót a demokratikus ifjúsági világszövetség viii. kongresszusán elfogadott határozatnak megfelelően rendezték moszkvában. a rendezők arra törekedtek, hogy a tanácskozás minél szélesebbkörű fóruma legyen a fiataloknak. törekvésük sikerét igazolja, hogy a találkozón 115 országból 271 ifjúsági szervezet küldöttsége vett részt, s ott volt 14 nemzetközi szervezet - köztük az ensz, az unesco és a szakszervezeti világszövetség - számos képviselője is. az első olyan ifjúsági fórum volt, ahová jelentős számban mentek el szocialista, szociáldemokrata, és keresztény szocialista szervezetek tagjai, különböző szakszervezetek ifjúsági csoportjainak küldöttei.

- az első plenáris ülésen három fő referátum hangzott el: j.m. tyaszelnikov, a komszomol központi bizottságának első titkára beszélt a szovjet fiatalok életéről, v.i. prohorov a szovjetunió öszzszövetségi szakszervezeti tanácsának másodtitkára ismertette a szovjet szakszervezetek tevékenységét, roberto viezzi, a divsz elnöke tartott előadást a fiatalokat világszerte érdeklő-érindítő kérdésekről. a tanácskozás három szekcióban zajlott: az elsőben a dolgozó fiatalok helyzete és szerepe a modern társadalmi termelésben volt a téma, a második munkabizottságban a szociális és politikai átalakulásáért, a dolgozó fiatalok jogaiért folytatott harc kérdéseit vitatták meg, a harmadik szekcióban az imperializmus elleni harcról, a dolgozó fiatalok szolidaritásáról és együttműködéséről, a békéért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocialista haladásért munkálkodásról váltottak szót. a magyar küldöttség tevékeny részt vállalt a világtalálkozó munkájából - dr. horváth istvánnak, a kisz kb első titkárának hozzászólását a pravda is közölte.

/folyt. köv./

- 3 1 -

14.55 bh

M 1540

bb. 54. a kisz kb vörös vándorzászlajával tüntették ki a szegedi tudományegyetem kisz-szervezetét

vid/e fm -cz

1972. november 17.

a szegedi józsef attila tudományegyetem több mint 60 kisz alapszervezete évek óta kiemelkedik a szervezeti és a közéletben kifejtett tevékenységével. az egyetemi hallgatók és fiatal oktatók közül mintegy százan rendszeresen részt vesznek a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamok szervezésében és vezetésében. évente megrendezett helyi építőtáborokkal segítik a felsőoktatási intézmény objektumainak bővítését. széleskörű nemzetközi cserekapcsolatokat valósítottak meg a tudományos, a kulturális, a sport- és a társadalmi munkában egyaránt. a megye kisz-szervezetei számára egyetemi hallgatók rendszeresen tartanak előadásokat politikai, gazdasági, kulturális témákról. a kisz új akciója keretében egyes tanyai iskoláknak az egyetemen nélkülözhetetlen oktatási, kísérleti, szemléltető eszközöket juttatnak el, könyvekkel gyarapítják a külterületi iskolák könyvtárát.

össztevékenységükért most elnyerték a kisz központi bizottsága vörös vándorzászlaját. a kitüntetést pénteken szögi béla, a kisz központi bizottságának tagja, a csongrád megyei kisz-bizottság első titkára adta át dr. vastagh pálnak, a józsef attila tudományegyetem kisz-bizottsága titkárának. ezzel egyidejűleg a kisz-alapszervezetek 30 tagját részesítették jutalomban, könyvajándékban, s oklevelekkel tüntették ki a társadalmi munkában élenjáró egyetemi hallgatókat. /mti/

15.53/e

- 32 -

Nf 1600

bb 50. /hazaérkezett ... folyt./ ph

- a munkabizottságokban elhangzottakat záróközleményben, nyilatkozatban rögzítettük. a záró plenáris ülésen a betérjesztésekor felzúgó taps bizonyította; a résztvevők egyhangulag állást foglalnak a nemzetközi szolidaritásnak és az antiimperialista erők egységének erősítése mellett. „üdvözljük a szocialista országok ifjúságát, amely alkotó energiát és szívósságot tanusít az új társadalom építésében, a szocialista demokrácia fejlesztésében, - mondja ki egyebek között a záróközlemény, amely azt is hangsúlyozza, hogy a találkozó résztvevői támogatásukról biztosítják a kapitalista országok dolgozó ifjúságát, amely harcol a munkához való jog biztosításáért, a béremelésért, a közoktatás demokratizálásáért. a küldöttek szolidaritást váltaltak a fejlődő országok ifjúságával, követelték, hogy mielőbb valósítsák meg indokínában és a közel-keleten az igazságos, békés rendezést, s a világ más térségeiben is szűnjék meg az imperialista agresszió./mti/

--

- 32 /a -

Nf 1800

felhasználható: 18.00 órától+

bb. 55. képzőművészeti kiállítás szegeden

vid/e fm -cz

1972. november 17.

szelesi zoltán művészettörténész nyitotta meg pénteken szegeden a „mai magyar rajzművészet,” című kiállítást a helyi múzeum horváth mihály utcai képtárában. a tárlaton a kiállítás címével idén megjelent kötetben szereplő grafikai illusztrációkat mutatják be eredetiben. /mti/

...-

felhasználható: 18.00 órától+

bb. 56. finn fotósok kiállítása pécssett

vid/e fm -cz

1972. november 17.

a pécs és finn testvérvárosa, lahti közötti kapcsolat keretében pénteken kiállítás nyílt a lahti „asani,” fotoklub tagjainak munkáiból, a mecsekaljai város doktor sándor művelődési központjában. a finn fotóművészek tárlatán hatvan kép szerepel, amelyek a finn embereket, az ezer tő országának városait, tájait ismertetik meg az érdeklődőkkel. a megnyitón a finn fotoklub képviselői is résztvettek. viszonzásul jövőre a mecseki fotoklub kiállítását várják lahtiba. /mti/

...-

bb. 59. röltex-idénybolt bérleti díjból

1 kf/gk/e ie -cz

1972. november 17.

a röltex vállalat boltihálózatának fejlesztéséhez új módszert alkalmazott. a karácsonyi csúcsforgalom idejére öt nétre kibérelte az országos plackutató intézet nagymező utcai bemutatótermét, ahol ideiglenes kiegészítő üzletet rendezett be.

a pénteken nyílt idény röltex-bolt olyan divatárucikket, zsebkendőket, nyakkendőt, kötöttáru, stb. árusít, amely mind alkalmas ajándékozási célra. az üzlet - amely egyrészt tehermentesíti a röltex-hálózatot, másrészt újabb vásárlási lehetőséget teremt - 1.8 millió forintos árukészletét a kereslettől és a forgalomtól függően a röltex raktárából naponta frissíti fel. /mti/

...-

16.00/e

- 33 -

NA 16^{sz}

bb. 57. tiz éves a magyar-szovjet alumínium egyezmény - jubileumi ünnepek a magyar alumíniumipari trösztnél

t bé/tm/e 1e -cz

1972. november 17.

tíz évvel ezelőtt, 1962. november 15-én írta alá a magyar és a szovjet kormány megbízott elnökhelyettese a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezményt. pénteken erről emlékeztek meg a magyar alumíniumipari trösztnél. a jubileumi ünnepeken megjelent apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, a. m. szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség követtanácsosa, ott voltak az iparág bányáinak, gyárainak, kohóinak vezetői és a feldolgozásban, felhasználásban érdekelt intézmények, üzemek vezetői is. a jubileumi ünnepeken dr. szekér gyula nehézipari miniszter mondott beszédet.

a miniszter áttekintette alumíniumiparunk kialakulását, fejlődését. elmondotta, hogy hazánkban 1920-ban kezdték a bauxit bányászatot, s a háborús években csúcserőként egymillió tonna bauxitot, 21 000 tonna timföldet és 9 000 tonna alumíniumot termeltek. a felszabadulás után rohamos fejlődés kezdődött, 1962-ig a rekonstrukcióval intenzív technológiák alkalmazásával 1,5 millió tonnára emelték a bauxit-termelést, 240 000 tonnára a timföld-termelést és 53 000 tonna alumíniumot állítottak elő. ebben az időszakban a magyar-csehszlovák timföld-energia és a magyar-lengyel timföld-alumínium egyezmény segítette alumíniumiparunk fejlesztését. a 60-as évek elején azonban mind nyilvánvalóbbá vált, hogy a további fejlődést csupán országunk adottságai már nem teszik lehetővé, ezért két lehetőség között kellett választani: vagy lemondunk a bauxit-feldolgozás igen előnyös, befejező munkaszakaszainak, a félgyártmány- és készárugyártásnak arányos fejlesztéséről, vagy pedig a további fejlesztést nemzetközi kooperációra alapozzuk. ehhez számos nemzetközi példa állt már rendelkezésünkre, hiszen az alumíniumipar fejlesztésénél szerte a világon jellemző, hogy a természeti és gazdasági adottságok kihasználására távoli területeket kellett összekapcsolni. a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény alapját az a felismerés képezte, hogy a kgst-országok közül egyedül a szovjetunió vállalkozhat a villamosenergia közvetett exportjára, amelyet az alumínium hordoz magában.

/folyt.köv./

16.23/e

- 34 -

NA 1700

bb. 57. /tiz éves...folyt./e

a tíz évvel ezelőtt aláírt egyezmény szerint 1967-től kezdődően 1980-ig fokozatosan 330 000 tonnáig növekvő mennyiségű timföldet szállít Magyarország a szovjetunióba, és ennek fejében évi 165 000 tonna alumíniumtömböt kapunk vissza. a kölcsönös szállítások elszámolása mindenkor a szocialista világpiaci áron történik. a tíz éves időszak első felében megteremtettük a váltalt kötelezettségek teljesítésének feltételeit, a második felében pedig eleget tettünk a megállapodásban szereplő feladatoknak.

- az elmúlt évtizedben a magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény megteremtette a fejlesztés lehetőségeit. bővítésre, új üzemek építésére, rekonstrukcióra összesen 12 milliárd forintot fordítottunk. ugyanakkor a timföld szovjet kohósítása hasonló nagyságrendű beruházástól mentesítette népgazdaságunkat. a kötelezettségek teljesítése érdekében új bauxit-bányákat nyitottunk, bővítettük az ajkai és almásfüzitői timföldgyárat, ajkán új, nagy teljesítményű timföldgyárat építettünk, másrészt pedig gondoskodtunk a szovjetunióból érkező alumínium hasznosításáról. e célt szolgálja a székesfehérvári szalaghengermű, a présáru, huzalgyártó berendezések korszerűsítése, bővítése. új technikai, műszaki fejlesztési intézkedések kidolgozása is szükségessé vált ez időszakban, ezekkel termelékenyebbé tették az üzemeket és megkönnyítették az ott dolgozók munkáját is.

az egyezmény megkötése óta eltelt tíz év alatt a magyar alumíniumipar figyelemre méltó eredményeket ért el, amelyeket a számok tükrében ismertett a miniszter. elmondotta, hogy 1962 óta timföld-termelésünk kétszeresére, alumínium félgyártmány-termelésünk csaknem két és félszeresére emelkedett. mindez lehetővé tette az egy személyre jutó alumínium-felhasználás ugrásszerű növekedését is: ez az 1962. évi 4,3 kilogrammról 1971-ben 10,3 kilogrammra nőtt, s ezzel túlszárnyaltunk olyan nyugat-európai országokat is mint Anglia, Franciaország, Ausztria, Olaszország. az együttműködés eredménye, hogy az alumínium hazánkban ma már nem hiánycikk, az alapvető termékekből a fogyasztók ellátása megfelelő. az egyezmény hatásaképpen kedvezően alakult az alumíniumipar szerkezete is, s az alumíniumiparunk jelentős szerepe van hazánk külkereskedelmi forgalmában is.

/folyt.köv./

16.28/e

- 35 -

NA 1705

bb. 57. /tiz éves...2.folyt./e

aluminiumiparunk fejlődése meggyorsította más iparágak fejlődését is. kedvezően hatott többek között gépiparunk, kábelgyártásunk, építőiparunk, mezőgazdaságunk és élelmiszeriparunk korszerűsítésére és versenyképességének fokozására is. ugyanakkor hozzájárult a vidék iparosításához, új aluminiumközpontok jöttek létre például tapolcán, ajkán és székestehérvárott.

a magyar-szovjet aluminiumegyezményben rögzített kötelezettségek további teljesítésére 1970-ben jóváhagyta a kormány az 1985-ig terjedő központi fejlesztési programot, amely meghatározza a bauxitbányászat, a timföldgyártás és a feldolgozó ipar kapacitásának, műszaki színvonalának növelését is. szekér gyula beszéde után a.a. volodin, a szovjetunió szinesfémkohászati minisztériumának főosztályvezetője üdvözölte a jubileum alkalmából az aluminiumipar vezetőit és dolgozóit. /mti/

bb. 60. magyar-bolgár akadémiai együttműködési munkatervet irtak alá

t ms/mm/e zs -cz

1972. november 17.

pénteken a magyar tudományos akadémia tudósklubjában jánossy lajos, a magyar tudományos akadémia alelnöke és ljubomir iliev akadémikus, a bolgár tudományos akadémia alelnöke aláírta a két akadémia között tudományos együttműködési egyezmény 1973-74. évi munkatervét. a munkaterv alapján 15 témában fejtenek ki tudományos együttműködést. az ember és környezete című nemzetközi együttműködés keretében például a folyók, elsősorban a duna kémiai szennyezettségét vizsgálják és foglalkoznak a vizek élővilágának gazdagítását célzó kutatásokkal. másik jelentős együttműködési téma a geodézia, amelyben egyebek közt a matematikai statisztikai módszereknek a mérési pontosság megítélésére való alkalmazása szerepel. széleskörű együttműködési téma az automatizálásra vonatkozó kutatások köre. abban is megállapodtak, hogy a kutatócserét 70 nap-tári hétben szabják meg és kölcsönösen részt vesznek egymás tudományos rendezvényein, valamint elősegítik a magyar és bolgár kutatóintézetek közvetlen együttműködését.

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt erdey-gruz tibor, az akadémia elnöke, köpeczi béla, az akadémia főtitkára, szabó imre, az akadémia alelnöke, láng istván és tétényi páll főtitkárhelyettes, valamint az akadémia több tagja, oláh józsef, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt sztoio sztanoev bolgár nagykövet.

az aláírás után az akadémia elnöksége fogadást adott a megjelentek tiszteletére. /mti/

16.35/e

- 36 -

NA 17¹⁰

bb. 58. az élelmiszeripari nődolgozók helyzetéről tárgyalt az édosz elnöksége

t/jf/tr/rj ie -cz

1972. november 17.

az élelmiszeriparban dolgozó nők helyzetéről tanácskozott pénteken az édosz elnöksége, amely megállapította; a vállalatoknál egy év óta sokat tettek az asszonyok, lányok munkájának megkönnyítéséért és az egyenlő munkáért - egyenlő bér elvének érvényre juttatásáért. az üzemekben a saját erőforrások felhasználása mellett, 1972-ben központi bérpreferenciákat is felhasználtak a női dolgozók bérének fejlesztésére. az édesiparban 2.3 millió, a konzerviparban 1.5 millió, a dohányiparban pedig egymillió forint állt az üzemek rendelkezésére erre a célra. a hűtőiparban két év alatt 17 százalékkal növekedett a nők átlagkeresete. a konzerviparban a női munkavállalók az átlagnál két százalékkal nagyobb béremelést kaptak.

az elnökség azt is megállapította: az alacsony átlagkereset alapvető oka az, hogy nagyon sok a szakképzetlen nődolgozó, ezért az üzemekben szakmunkásképző-tanfolyamokat szerveznek és lehetővé teszik az általános iskola 8 osztályának elvégzését is. a baromfiiparban megkezdődött a szintén nőket érintő szakmunkásképzés, amelyen évente csaknem kétszázan vesznek részt. a pécsi és az egri dohánygyárakban is kihelyezett tanfolyamok indultak. a konzervipari üzemekben, a különböző szakmai továbbképzéseken kétharmad arányban nők vesznek részt.

sokat javultak a munkakörülmények is. az édesiparban már megszűnt és az év végére a dohányiparban is megszűnik a nődolgozók szombati és vasárnapi éjszakai műszakja. kétműszakos munkára tértek át a rákospalotai étolajpalackozó üzemben. a tejiparban 30 százalékkal csökkent az éjszakai műszakban dolgozó nők száma. /mti/

--

bb. 61. elbucsúztatták pantó gábor akadémikust

t/ms/rj zs -cz

1972. november 17.

pénteken a farkasréti temetőben nagy részvétellel elbucsúztatták pantó gábor akadémikust. a magyar tudományos akadémia gyászát szádeczky-kardoss elemér akadémikus tolmácsolta, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem részéről dr. kádár lászló egyetemi tanár, a magyarhoni földtani társulat elnöksége nevében dr. székyné fux vilma egyetemi tanár végül a tanítványok képviselője elbucsúzott az elhunytól. /mti/

--

16.30 rj

- 37 -

NA 17¹⁰

bb. 62. kállai gyula látogatása kőbányán

1/gy/tr/rj zs -cz

1972. november 17.

kállai gyula az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke pénteken egésznapos látogatást tett kőbányán. a hazafias népfront kerületi bizottságánál a vendéget szakali józsef, az mszmp x. kerületi bizottságának első titkára, dr. orsai jános, a kerületi tanács elnöke, szeles gabor, a hnf kerületi bizottságának elnöke és turóczi bertalan, a hnf budapesti bizottságának titkárhelyettese fogadta. dr. buncsak lászlóné, a kerületi népfrontbizottság titkára tájékoztatót adott a városrészben folyó népfront-munkáról.

ezt követően kállai gyula megtekintett több kőbányai ifjúsági intézményt. ellátogatott a kerületi uttorházba, megtekintette a nemrég társadalmi munkában felépült kőbányai tanuszodát a rottenbiller parkban. ellátogatott a tavaly elkészült kőbányai ifjúsági parkba, továbbá megtekintette az ugyancsak társadalmi munkában létrehozott kőbányai uti és mádi utcai 100-100 fős óvodákat.

délután kállai gyula résztvett és felszólalt a hazafias népfront kibővített kerületi bizottsági ülésén, amelyen kőbánya centenárium programjának végrehajtásáról volt szó. /mti/

..-

bb. 63. öten fél év alatt negyven tonna hulladékvasat loptak

vid/fm/rj -cz

1972. november 17.

duka károly 42 éves salgótarjáni lakos, négy büntetésével - duka károlyné 40 éves, oláh ernő 33 éves, rácz gáspár 47 éves és hraneck rudolfné 40 éves salgótarjáni lakosokkal - rendszeresen dézsmálta a zim salgótarjáni gyárának vastelepét. talicskával, kézikocsival hordták el a hulladékvasat, majd eladták a méhnek, fél év alatt több mint negyven tonna hulladékvasat loptak, és a társadalmi tulajdonban mintegy hatvanháromezer forint kárt okoztak.

/folyt.köv./

16.35 rj

- 38 -

NA 17¹⁵

bb. 63. / öten fél év ... 1. folyt./rj

a salgótarjáni járásbíróóság pénteken ítélkezett az öttagú banda ügyében. duka károlyt egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte, társaira hét hónaptól, egy évig terjedő szabadságvesztést rótt ki a bíróság; büntetésük végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

az ügyész az ítéletet tudomásul vette. duka károly felmentésért fellebbezett. a bünszövetkezet többi tagja az ítéletet tudomásul vette. /mti/

..-

bb. 64. számítógép központot avattak miskolcon

vid/kz/rj -cz

1972. november 17.

pénteken átadták rendeltetésének az építésgazdasági és szervezési intézet - az ékszi- miskolci kutató tagozatának új számítógép bázisát. magyar gyártmányú gépei másodpercenként huszonötezer matematikai műveletet végeznek el.

az ékszi új miskolci számítógép központja már előzetesen több vállalattal kötött szerződést. az új elektronikus számítógép központ igénybevételeire számot tart többek között a miskolci tervező vállalat, a borsod megyei állami építőipari vállalat, az alsószolcai betonelemáru gyár, az északmagyarországi téglaiipari vállalat.

az új számítógép központot simor jános, építési és városfejlesztési miniszter helyettes adta át rendeltetésének. az avató ünnepségen a tervező-, kivitelező-, beruházó vállalatok képviselőin kívül résztvett a borsod megyei és miskolc városi pártbizottság, valamint a beruházásokban érdekelt helyi tanácsok képviselőin kívül bárczi béla, miskolc megyei város tanácsa elnöke és kerepesi ferenc a miskolci tervező vállalat igazgatója is.

az avatást követően a simor jános miniszterhelyettes az építőipari beruházások gazdaságosságáról tartott előadást. /mti/

..-

16.45 rj

- 39 -

NA 17¹⁵

bb. 67. csehszlovák delegáció érkezett az együttműködési vegyes bizottság ülészakára

t st/rk/e ie la

1972. november 17.

péntek délután csehszlovák delegáció érkezett budapestre, a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság x. ülészakára. a küldöttséget miloslav hruskovic, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának titkára, az együttműködési bizottság csehszlovák tagozatának elnöke vezeti.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság magyar tagozatának elnöke, valamint az országos tervehivatal és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának több vezető munkatársa. jelen volt dr. zoltán rabay, csehszlovákia budapesti nagykövetségének tanácsosa is.

x x x

somogyi lajos, az mti hirmagyarozója írja:

a magyar-csehszlovák gazdasági kapcsolatok már a felszabadulást közvetlenül követő években fejlődésnek indultak; az 1950-es években létrejött bauxit-, energetikai- és egyéb megállapodások ma is fontos tényezői országaink együttműködésének. a kapcsolatok fejlesztésének újabb, intenzívebb szakaszát nyitotta meg 1961-ben a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság létrehozása, amely kezdettől az együttműködés új formáinak bevezetését, a kooperáció és a szakosítás kiterjesztésének útját egyengeti. a bizottság kezdeményezésére alakult ki termelési és műszaki-tudományos együttműködés a szerszámgépiparban, a gördülőcsapágyak és az élelmiszeripari gépek gyártásában, s a népgazdaság több más fontos területén. a magyar-csehszlovák vegyes bizottsági ülésen született meg az intermetall együttműködési szervezet létrehozásának gondolata, amelynek nyomán immár hat országot tömörítő szervezet működik, segítve a vaskohászati termékek gyártásának szakosítását, a termékek cseréjét, a kapacitások valamennyi fél számára gazdaságosabb kinasztálását.

/folyt.köv./

- 40 -

16.50/e

NA 17²⁰

bb. 67. /csehszlovák delegáció...folyt./e

a kooperációk és szakosítások jelentős részével ma már közvetlenül a két ország minisztériumai foglalkoznak, így a kormány szintű bizottság immár a legjelentősebb együttműködési kérdésekre fordíthatja figyelmét. mind gyakrabban tűzi napirendre jelentős beruházások koordinálásának kérdéseit az adria közlekedés fejlesztésétől a göd-léva közötti 400 kilovoltos távvezeték felépítéséig. a termelési kooperációk közül is a legjelentősebbekkel foglalkozik, például a személygépkocsi-gyártás több országot érintő együttműködésével.

a kormány szintű bizottságban rendszeresen áttekintik áruforgalmunk alakulását, az export-import fokozásának új lehetőségeit, módszereit. számottevő része van abban, hogy a két ország áruforgalma 1960 óta több mint kétszeresére nőtt, s a legújabb tervek arra utalnak, hogy a fejlődés a következő években is töretlenül halad előre. a kgst-országok komplex integrációs programja ugyanis a magyar-csehszlovák együttműködés számára is újabb lehetőségeket kínál. a két ország tervehivatala máris tovább fokozta együttműködését, megkezdődtek a gazdaságpolitikai konzultációk, amelyek a következő öt éves tervre alapozzák meg az eddiginél is hatékonyabb kapcsolatokat.

a vegyes bizottság x. ülészakát néhány órás ünnepi plenáris üléssel kötik össze. egyébként azonban munkaértekezlet lesz, amelyen a két- és sokoldalú kapcsolatok, az együttműködés fokozásának lehetőségeit tárják fel. /mti/

...-

bb. 65. finn iparművészeti kiállítás debrecenben

vid/e kz -cz

1972. november 17.

finn iparművészeti kiállítás nyílt pénteken a debreceni kósuth lajos tudományegyetemen. finn népi hímzéseket, fafaragásokat és egyéb díszítő művészeti alkotásokat láthat a közönség. egyidejűleg megemlékeztek a finn irodalom kimagasló alakjáról - alexis kiviról - halálának 100. évfordulója alkalmából. az irodalmi esten közreműködött az egyetem főnix-együttese, a zeneművészeti iskola énekkara és a debreceni kodály kórus. /mti/

...-

17.00/e

- 41 -

NA 17²⁰

bb. 68. Ladislav somogyi

tm/e ie la

1972. november 17.

a szlovák szocialista köztársaság kereskedelmi miniszterhelyetese vezetésével pénteken elutazott a magyar-csenszlovák belkereskedelmi állandó bizottság ülésén résztvevő csenszlovák delegáció. /mti/

---

bb. 70. halált okozott a megvadult bika

vid/e kz la

1972. november 17.

a somogy megyei nádocsi új hajnal termelőszövetkezet központi majorjából más helyre akart átvezetni egy tenyészbikát fulmer sebestyén 55 éves, hirspold béla 50 éves és müller kálmán 50 éves tsz-tag. a bika megvadult és halálra gázolta fulmer sebestyént. másik két társának sikerült a megvadult állat elől elmenekülnie. a vizsgálat megállapította, hogy a balesetért mindhárom személy felelős, mert a bika átvezetésére a szövetkezet vezetőségétől utasítást nem kaptak és nem tartották be azt az előírást sem, hogy csak két vezető ruddal lehet ilyen állatot hajtani. /mti/

---

bb. 71. befejeződött a magyar-jugoszláv tankönyvbizottság ülése

szó/e la

1972. november 17.

a magyar-jugoszláv vegyes tankönyvbizottság november 14-17 között tartotta 3. ülését budapestben. a bizottság elismeréssel nyugtázta a magyar és jugoszláv tankönyvkiadók közötti jó együttműködést, különösen azokat a jelentős eredményeket, amelyeket a kiadók egymás tankönyveinek átvétele területén értek el. jelenleg a jugoszláviai magyar iskolákban mintegy 400 féle magyarországi tankönyvet használnak. a magyarországi délszláv nemzetiségi iskolákban pedig - főképpen a szerb-horvát nyelvet - jugoszláviai tankönyvekből tanulják.

a bizottság megállapodott a következő évek feladataiban, többek között nyelvkönyvek és iskolai szótárak közös kiadásában is. /mti/

17.05/e

- 42 -

NA 1925

ybb. 69. véget ért a magyar-szovjet történész vegyesbizottság v. ülészaka

t/ms/gg/rj zs la

1972. november 17.

pénteken a magyar tudományos akadémián befejeződött a magyar-szovjet történész vegyesbizottság v. tudományos ülészaka. a két delegáció a tárgyalások befejezése után sajtótájékoztatót tartott. a végzett munkáról. pach zsigmond pák akadémikus, a magyar és a p. okladnyikov akadémikus, a szovjet tagozat elnöke elmondta, hogy a háromnapos tudományos tanácskozáson megvitatták a magyar társadalmi struktúrában a századfordulótól a második világháború végéig végbement változásokra vonatkozó társadalomtörténeti kutatások elméleti-módszertani kérdéseit. a másik fő téma a magyar őstörténet kutatása volt, amelynek szintén elméleti-módszertani kérdéseiről és eredményeiről folytattak eszmecserét. külön szimpoziumot szenteltek a magyar és a kijevi orosz állam önálló pénzverése kezdetének.

mint pach zsigmond megállapította, az 1969 elején megalakult vegyesbizottság évről-évre meghatározza a két ország történet-tudományának közös tennivalóit és megvitatja a közös érdeklődésre számot tartó problémákat. a p. okladnyikov akadémikus, a novoszibirszki tudományos központ világszerte ismert nevű régész-tudósa meleg szavakkal méltatta a magyar és a szovjet történészek együttműködését és baráti kapcsolatait. ezek egyebek közt jelentős mértékben segítették elő a magyarországi története című a szovjetunióban kiadott háromkötetes munka elkészítését. a szovjet szakemberek tapasztalatait viszont bizonyára hasznosítani lehet a magyarországi története című most készülő tízkötetes összefoglaló mű munkálataiban is.

a továbbiakban a küldöttségek vezetői a háromnapos ülészak végén elfogadott munkaterv főbb pontjait ismertették. az egyik kiemelt együttműködési terület a tőkés fejlődés törvényszerűségeinek és a szocialista forradalom előfeltételei kialakulásának kutatása. ezen a témán belül magyar és szovjet szakértők budapestben és moszkvában részletesen foglalkoznak majd a tőkés korszak alatti magyarországi és oroszországi agrárfejlődéssel. ezek a kutatások kapcsolódnak a magyar és az orosz falu múlt század végi és xx. század eleji társadalmi struktúrájának vizsgálatához.

/folyt.köv./

17.05 rj

- 43 -

NA 1720

bb. 69. / véget ért ... 1. folyt./rj

egy másik fontos együttműködési téma a szocialista iparosítás társadalmigazdasági következményeinek kutatása, amely a szovjet történettudományi kutatás távlati tervének része. ebből 1973-ban a magyar munkásosztály helyzetének, strukturájának és tudat-állapotának 1945 utáni fejlődésével, az erre vonatkozó kutatások elméleti és módszertani eredményeivel foglalkoznak.

a munkatervben fontos helyet foglal el az a törekvés is, hogy tovább fejlesszék a magyar és a szovjet tudományos intézmények együttműködését, kapcsolatait a történettudomány, a régészet, a néprajz és a numizmatika terén.

v. l. janin akadémiai levelező tag, a neves szovjet numizmatikus az ülészakapcsán lezajlott szimpozionról szólva kiemelte, hogy a magyar és szovjet numizmatikusok egyaránt a legkorszerűbb tudományos kutató módszereket alkalmazzák. elismeréssel szólt a nemzeti muzeumban és az éremtani társulatban szerzett tapasztalatairól. /mti/

--

bb. 72. megszólalnak a „hangszer -matuzsálemek,,

i/zsu/fk/rj zs la

1972. november 17.

budapest centenáriuma tiszteletére a nemzeti muzeum aulájában kamarahangversenyeket rendeznek. a szombat délutáni első koncert érdekessége, hogy a magyar népi kamaraegyüttes a régi magyar muzsikából - a törökvilág, báthory udvara, a rákóczi szabadságharc és a felvilágosodás korának zenéjéből - ad izelítőt. a műsorban egész sor olyan zeneszerszámot szólaltatnak meg, amely évszázadokkal ezelőtt tartozott a divatos hangszerek közé. felvonul például a török síphoz hasonló tárogató, továbbá a hegedű egy őse, a rebec, vagy sonkahegedű. ez utóbbi elnevezés találó: a rebec formája ugyanis a sonkára emlékeztet. a szakemberek máig sem tudták egyértelműen eldönteni, hogy az ódon hangszert a magyarok hozták-e magukkal közép-ázsiaiából vagy éppen bizáncban át jutott el hozzánk. a szombati hangversenyen „szereplő,, példány egyébként a xviii., vagy xix. századból származik, benne rovásírászerű jelekkel egy kéziratos feljegyzés található. /mti/

--

17.10 rj

- 44 -

AA 1705

bb. 73. megjutalmazták a moszkvai orosz nyelvi diákolimpia magyar résztvevőit

t/;+8/rj zs la

1972. november 17.

a művelődésügyi minisztériumban pénteken bensőséges ünnepségen köszöntötték a moszkvai 1. nemzetközi orosz nyelvi diákolimpián részt vett és érmet szerzett magyar csapat tagjait és kísérőit, valamint a szovjetunióbeli nyári középiskolai orosz nyelvi táborok magyar vezetőit, akiknek dr. gosztanyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes jutalmat adott át.

a miniszterhelyettes köszöntő szavaiban hangsúlyozta, hogy a magyar diákcsoport 16 ország 75 tanulója közül, a nem szláv országok között a második helyen végzett. rónay gábor, a budapesti jedlik ányos gimnázium és haba tamás, a budapesti horváth minály téri általános iskola növendékei aranyérmesek lettek. ezüstérmet nyert kisely judit, a budapesti teleki blanka gimnázium, török zsuzsa, a szombathelyi kanizsai dorottya gimnázium és szentpéteri éva, a sárospataki rákóczi gimnázium tanulója. jelenics krisztinát, a budapesti kresz géza utcai általános iskola tanulóját bronz érmmel jutalmazták.

elismerésben részesült az olimpia nemzetközi zsürijének magyar tagja, pócs ilona, az msztb központi nyelvviskolájának igazgatója, továbbá a csapat kísérő tanára - s egyben a novgorodi egyhónapos középiskolai nyelvi tábor magyar parancsnok-helyettese - turi péterné a budapesti kossuth zsuzsa szakközépiskola tanára, megjutalmazták mikula józsefet, a tatabányai árpád gimnázium tanárát, a kurszki tábor helyettes vezetőjét és süveges vilmost, a tatabányai közgazdasági szakközépiskola tanárát, a lugai tábor helyettes vezetőjét.

a fogadáson megjelent f. j. stikalo, a szovjetunió közoktatási miniszterhelyettese és a vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet oktatásügyi küldöttség - köztük i. sz. muminov üzbég közoktatásügyi miniszterhelyettes. az ünnepségen részt vett a budapesti szovjet nagykövetség képviselője is. /mti/

--

17.15 rj

- 45 -

AA 1705

bb. 66. árvédelmi készültséget rendeltek el a fekete-körös-nél és a turnál is

i/sb/vid/gk/rj 1e -cz

1972. november 17.

a sebes-körös-nél a vártnak megfelelően enyhült az árvízveszély, mert miután körösszakálnál csütörtök délután 386 centiméterrel tetőzött az árhullám, péntek délre 242 centiméterre csökkent a vízszint. ennek megfelelően az árvízvédelmi készültséget másodfokuról elsőfokúra mérsékelték. a vártnál több vizet kapott viszont a fekete-körös és a tur. ezért a péntekre virradó éjszaka a fekete-köröst már elsőfoku árvízvédelmi készültség vigyázta, s reggeltől másodfokúra erősítették a készültséget. a déli órákban azonban tetőzött az áradás, s így szombatra már apadást várnak. valószínűleg rövid életű lesz az elsőfoku árvízvédelmi készültség a turnál is. péntek délből került sor a készültség elrendelésére, de a romániai szakaszon már jelezték, hogy megkezdődött az apadás, s így szombaton a magyar szakaszon is számítani lehet a vízszint csökkenésére. /mti/

..-

bb. 74. chilei kereskedelmi delegáció

gk/rj 1e la

1972. november 17.

Luis Moya Suarez államtitkár vezetésével pénteken chilei kereskedelmi delegáció érkezett budapestre, a magyar-chilei gazdasági vegyes bizottság 11. ülészakára. /mti/

..-

bb. 75. belföldi híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

la/e

1972. november 17.

- 37. zsiguli javító üzem
- 38. fővárosi gyermekfogászat
- 39. jogásznapi pécs
- 40. hazaérkezett a szot küldöttség
- 41. bővül a tanácsok hatásköre
- 42. moszkvába utazott a központi gazdasági döntőbizottság küldöttsége
- 43. környezetvédelmi konferencia
- 44. Kurt Waldheim
- 45. békemozgalmi távirat az ndk-ba
- 46. szocialista brigádvezetők tanácskozása
- 47. téli közúti készenléti szolgálat
- 48. radiál abroncs
- 49. magyar játékfilmszemle

/folyt.köv./

18.08/e

- 46 -

M 1820

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főu. utca 5-7. Telefon: 159-490
mti hivatalos közlemények
A szerkesztőséért és kiadásért a vezérigazgató felel.
1972. november 17.

bb. 53. ülést tartott a minisztertanács

-cz/e

1972. november 17.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács pénteken ülést tartott.

a minisztertanács megvitatta és elfogadta az országos tervhivatal elnökének részletes előterjesztését a jövő évi népgazdasági tervről és határozatot hozott az 1973. évi népgazdasági tervben foglaltak végrehajtására.

a pénzügyminiszter előterjesztése alapján a kormány megtárgyalta és elfogadta az 1973. évi állami költségvetés részletes előirányzatait, s úgy határozott, hogy a törvényjavaslatot az országgyűlés legközelebbi ülészakája elé terjeszti.

a magyar nemzeti bank elnöke előterjesztést tett a hitelpolitikai irányelvekről és az 1973. évi beruházási hitelkontingensekről. a kormány az előterjesztést elfogadta.

a minisztertanács megtárgyalta és elfogadta az országos tervhivatal elnökének előterjesztését a népgazdasági tervezésről szóló törvényjavaslat tervezetéről, s határozatot hozott, hogy a törvényjavaslatot az országgyűlés legközelebbi ülészakája elé terjeszti.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal. /mti/

..-

15.13/e

- 1 -

M 1540

bb. 75. /hirjegyzék...folyt./e

50. főcze Lajos nyilatkozata
51. debreceni irodalmi napok
52. élelmiszeripari fiatalok aktivaértekezlete
53. minisztertanács
54. a kisz. kb. vörös vándorzászlajával tüntették ki...
55. képzőművészeti kiállítás
56. finn fotósok
57. tizéves a magyar-szovjet aluminium egyezmény
58. edosz elnökségi ülés
59. röltex idénybolt
60. magyar-bolgár akadémiai együttműködési munkaterv
61. pantó Gábor akadémikus bucsuztatása
62. kállai Gyula látogatása Kőbányán
63. hulladékvasat loptak
64. számítógép központ
65. finn iparművészeti kiállítás
66. árvédelmi készültség
67. csehszlovák delegáció érkezett
68. Ladislav Somogyi
69. magyar-szovjet történész vegyesbizottság
70. megvadult bika
71. magyar-jugoszláv tankönyv bizottság
72. hangszer-matuzsálemek
73. orosz nyelvi diákolimpia
74. chilei kereskedelmi delegáció
75. hirjegyzék

/mti/

...-

bb. 76. ezernél több kötetet dedikált

i ms/gk/e la

1972. november 17.

péntek délután az Erkel Ferenc könyvesboltban Reich Károly grafikusművész, aki a Petőfi Sándor 17 szerelmes versét tartalmazó kötetet 19 rajzával illusztrálta, a három formátumban, azonos tartalommal megjelent könyvet sokan vásárolták már karácsonyi ajándéknak. /mti/

...-

19.05/e

- 47 -

NA-1915

bb. 77. időjárásjelentés

tr/e la

1972. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 17-én, pénteken este:

ujabb esők

várható időjárás szombat estig: tulnyomóan felhős idő. főleg este újabb eső, az északi megyékben havas eső, helyenként kisebb havazás. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 5-10 fok között, délen kevéssel 10 fok fölött. /mti/

---

bb. 78. katajev bemutató a pesti színházban

i nn/gg/e zs la

1972. november 17.

pénteken mutatta be a pesti színház katajev a kör négyesítés című játékát marton lászló rendezésében. a produkció díszleteit fenér miklós, a jelmezeket pedig kemenes fanny tervezte. a főbb szereplők nalász judit, tordy géza, venczel vera, tahi-tóth lászló és kern andrás voltak. /mti/

---

bb. 80. budapestre érkezett az ndk közlekedésügyi minisztere

gg/e la

1972. november 17.

pénteken délelőtt budapestre érkezett otto arndt, az ndk közlekedésügyi minisztere, hogy tárgyalásokat folytasson dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszterrel a két országot kölcsönösen érintő időszakos közlekedési kérdésekről.

a délutáni órákban dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese dr. csanádi györgy miniszter társaságában hivatalosan fogadta otto arndt minisztert és eszmecserét folytatott vele. /mti/

20.08/e

- 48 -

NA 2020

bb. 79. közlekedési balesetek

i ms/gk/e la

1972. november 17.

krizsán béla gépkocsivezető figyelmetlenül vezette motorkerékpárját és a győmrői úton elütötte patsch istvánné nyugdíjast, akit a mentők súlyos állapotban kórházba szállítottak. krizsán ellen eljárást indítottak.

tüskés lajos tenergépkocsivezető nem adta meg az elsőbbséget és a 19. kerületben a hunyadi utca és az esze tamás utca kereszteződésében összeütközött horváth józsef technikus motorkerékpárjával. a baleset következtében horváth súlyos sérülést szenvedett, kórházba szállították. tüskés ellen a rendőrség megindította az eljárást.

szabálytalanul közlekedett személygépkocsijával gonda ferenc főelőadó és a 22. kerületben a nagytétényi úton egy álló tenergépkocsinak ütközött. vele utazó feleségét a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

---

bb. 81. az otello felújítása az erkel színházban

t ró/tm/e zs la

1972. november 17.

verdi: otello című négyfelvonásos dalművét újították fel pénteken este az erkel színházban. a dalmű díszleteit és jelmezeit forray gábor tervezte, karmester erdélyi miklós, a rendező mikó andrás. a nagy tetszéssel fogadott felújításban otellót simándy józsef, desdemonát déry gabriella, jágót melis györgy cassiot nagy jános, emiliát szirmay mártá énekelte. /mti/

---

bb. 82. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/e

1972. november 17.

76. reich károly dedikált
77. időjárásjelentés
78. katajev bemutató
79. közlekedési balesetek
80. ndk közlekedésügyi minisztere
81. erkel színház - otello
82. hírjegyzék

- v é g e -

20.28/e

- 49 -

NA 2020